

HAFTALIK SiYASi GAZETE

SOSYALiST CUMHURiYET

SAYI: 261 / 6 Aralık 2022 - 5 TL

TKH Genel Başkanı Aysel Tekerek

Bu Yıkım Derinleştikçe
İstibdat Rejimi de
Baskıyı, Şiddeti, Hakareti
Sıradanlaştırıyor”

BAŞYAZI

Sayfa 3

AKP ve CHP Hangi
Filmi Çeviriyor?

PUSULA

Sayfa 10

Sağın Dört Hamaseti:
Abdülhamit, Vahdettin,
Menderes, Özal

YAŞAMIN ASGARİSİ OLMAZ:
İNSANCA
YAŞANACAK
ÜCRET!

AÇLIĞI REVA GÖRÜYÖRLER!

Eczacıbaşı'nda İşçi Kıyımı

Eczacıbaşı Topluluğu'na ait Esan Madencilik'in taşeron firması Sargın İnşaat, Balıkesir'in Balya ilçesindeki çinko ve kurşun madeninde çalışan 243 işçiyi işten çıkardı. Maden işçileri, işe geri dönmek için direnişe başladı.

Bağımsız Maden İş Genel Başkanı Gökay Çakır yaşanan durumla ilgili olarak şunları dile getirdi: "243 madenciye haksız, hukuksuz bir şekilde işten çıkartıldı. İşten çıkartmaların ardından direniş başlattık. Bu kararı kabul etmiyoruz. Burada işçilere büyük bir baskı var. Eczacıbaşı işçi ve sendika düşmanlığı yapıyor."

Sendika, sanat ve kültür camiasına sosyal medyadan "Türkiye'nin sanat ve kültür üreticileri, Eczacıbaşı 243 arkadaşımızın ceplerinden çalınanlarla sizi finanse ediyor. Madenci çocuklarının haklarından çalarak kültür taşıyıcısı

ve koruyucusu bir sermaye grubu imajı veriyor. Bu vicdansızlıktır, ahlaka uymaz, Hiçbir değere uymaz. İşçinin kıdemine, ihbarına çökerek işçimim sendikalaşma hakkını gasp ederek 'kültür-lü' gözükmeye çalışıyor Eczacıbaşı grubu. Sendikamız en başından itibaren diyalogla çözüm istiyor. Esan yetkilisine de görüşme talebimizi ilettik. Yoksa kapısından hiçbir güç bizi ayırmaz. Sevgili sanat, kültür, basın camiası sizden ricamız Eczacıbaşı'nı sıkıştırın, madencilerin tarafında durun, onların seslerini yaygınlaştırın. Eczacıbaşı'nın ikiyüzlü davranmaması gerektiğini haykırın. Bir destek tweeti atın. Eczacıbaşı yöneticilerini arayın bu durumu sorun. Vaktiniz olursa maden önüne gelin sıcak çayımızdan için. Sadece öldüğümüzde değil direndiğimizde de madenciye sahip çıkmanızı talep ediyoruz" diyerek çağrıda bulundu.

Yeşim Tekstil'de Sefalet Zammına Karşı 4500 İşçi Greve Çıktı

Bursa'da kurulu bulunan TEKSİF'in örgütlü olduğu Alamaxtex (Yeşim Tekstil) fabrikasında toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 4 bin 500 işçi greve çıktı.

Türk-İş'e bağlı TEKSİF'in örgütlü olduğu Almaxtex'de TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine bugün sabah 07.00'de fabrika kapısına "Bu iş yerinde grev vardır" pankartı asıldı.

TEKSİF yaptığı açıklamada, yüzde 25 zam talepleri karşısında Yeşim Tekstil patronunun yüzde 5 zam dayattığını belirtti.

"40 Yıllık Fabrikada İlk Defa Grev Kararı Uygulandı"

TEKSİF Bursa Pilot Şube Başkanı İsmail Kutur, "26 yıldır burada çalışıyorum. 1 Ağustos itibarıyla toplu sözleşme görüşmelerimiz başladı. 7 oturum gerçekleşti ama bu oturumların karşılığında hiçbir şey olmadı. Yüzde 25 istedik ama bize yüzde 5 verildi. Sosyal haklarda bir iki eksiklik vardı onlar verilmedi bizlerde hakkımız olan grev kararımızı uygulamaya başladık. 40 yıllık bir fabrika burası. 40 yıllık fabrikada ilk defa grev kararı uygulandı. Biz her türlü mü-

zakereye açtık. Bir an önce toplu sözleşmeyi imzalamak istiyoruz" dedi.

"Aldığımız Paralar Artık Yetmiyor"

Türkiye'nin şartları ortada diyen Kutur, "İşçilerin evinde kriz var. Bir makarnayı eskiden 3 liraya alıyorduk şu an 12 liraya alıyorsun. İyi paralar alıyoruz tamam 4 ikramiye alıyoruz ama bu aldığımız paralar artık yetmiyor. O yüzden iyileştirme istiyoruz" ifadelerini kullandı.

Sınıf Tavrı Mücadeleyi Yükseltiyor

sınıf tavrı
INSANCA BİR YAŞAM, EŞİTLİKÇİ BİR DÜZEN

İşçilerin mücadele örgütü Sınıf Tavrı Genel Yönetim Kurulu 4 Aralık Pazar günü toplandı. Sınıf Tavrı tarafından yapılan açıklamada toplantının içeriğine ve alınan kararlara ilişkin şunlar kaydedildi:

"Toplantıda Dünya ve Türkiye'deki gelişmeler, ekonomik kriz ve işçi sınıfının durumu, Sınıf Tavrı çalışmaları değerlendirildi.

Türkiye'de ekonomik krizin etkilerinin şiddetlenerek arttığı, yoksulluğun derinleştiği bir dönemde seçimlere gidilirken AKP'ye karşı oluşturulan sağ ittifakların işçi sınıfına fayda getirmeyeceği, sağ ittifaklara karşı sosyalistlerin birliğinin önemli olduğu vurgulanırken, sosyalistlerin emekçilerle buluşmasına dikkat çekildi.

Yoksulluğa, işsizliğe, hak gasplarına karşı işçi sınıfının ayağa kalkıp yeni bir düzen için mücadeleye atması için Sınıf Tavrı çalışmalarının yoğunlaştırılması görüşülüp 15 Ocak'ta Sınıf Tavrı Kurultayı yapılması karar altına alındı."

BAŞYAZI

AKP ve CHP Hangi Filmi Çeviriyor?

Seçimlere giderken düzen siyasetinde gördüğümüz hamleler ve açılımlar hızlanarak devam ediyor. Ancak dikkat ederseniz düzen siyasetinin iki ağırlık noktasını oluşturan iktidar ve muhalefet bloğunun politik süreçlere dair tutum ve siyaset yapma biçimleri neredeyse birbirinin aynısı ve aynı politik çerçeveye sahip. AKP'nin merkezinde durduğu Cumhuriyet İttifakı ile CHP'nin merkezinde durduğu Millet İttifakı, bugün düzen siyasetinde iki odağı temsil ederken, ilk benzerlik şaşırtıcı bir biçimde isimleri olarak karşımıza çıkıyor.

Tesadüf sayılabilir mi? İki odağın isim benzerliği, rekabetin sonucu mu yoksa ortaklıklarının mı göstergesi? Kelime olarak aynı anlama gelen "Millet" ve "Cumhur" kavramlarıyla kendilerini ifade eden iki düzen siyaseti bloku yakından bakıldığında emekçilere aynı şeyi söylemektedirler.

Senaryosunu Umur Bugay'ın yazdığı, Zeki Alasya ve Metin Akpınar'ın oynadıkları Hasip ile Nasip isimli filmi bugünün Cumhuriyet ve Millet İttifakı'nı uyarlamak hiç zor olmasa gerek. Hatta bu filmin bugünkü politik tabloya benzerliği, içinden geçtiğimiz siyaset konjonktürünün özgün değil, bir kez daha emekçiler açısından "böyle gelmiş böyle gider" gerçekliğini ifade etmektedir. Yıllar önce çekilen ve düzen siyasetinin eleştirisini konu edinen Hasip ile Nasip filmi, bugün Millet ve Cumhuriyet İttifakları ile yeniden çevrilip halkın "beğenisine" sunulmaktadır.

Benzerlik sadece isimde değil. Aynı zamanda her iki blokun lider partileri tarafından gündeme getirilen "siyaset belgeleri" ve sürece verdikleri isim de aynı. AKP, 'Türkiye Yüzyılı' demektir. CHP de 'İkinci Yüzyıl' kavramını kullanmaktadır. AKP, 'Türkiye Yüzyılı Vizyon Belgesi' yayınladı, CHP de ardından "İkinci Yüzyıl Vizyon Belgesi" ilan etti.

Buradaki yaklaşım, tutum ve araç benzerliğinin de düzen siyaseti açısından tesadüf görülmemesi gerekir. Nedeni basit? Daha önce defaatle ifade ettiğimiz gibi düzenin bekası her iki burjuva kanadın temel derdi. AKP'nin 20 yıllık iktidarı, bir karşı-devrim süreci olarak 1923 Cumhuriyeti'nin reddiyesi üzerine kurularak ülkede yeni bir rejim inşa anlamına gelmektedir. Bu rejim, en başta sermayenin politik çıkarları için merkezileşmeyi merkeziye koyan bir içeriğe sahiptir. Kurulan yeni rejimin

idari biçiminde ortaya çıkan bazı noktaların, yine AKP ve MHP tarafından düzeltilmek istendiği de biliniyor. Bu açıdan revizyonist bir yaklaşıma sahip olduklarını söylemek yerinde olur.

Bununla birlikte, CHP'nin başını çektiği Millet İttifakı, özünde AKP eliyle kurulan rejime kökten bir karşıtlık içinde değildir. Bunun altı kalınca çizilmelidir. AKP'nin iyileştirilmiş başkanlık sisteminin karşısına konulan güçlendirilmiş parlamenter sistem önerisi, altılı masa diye bilinen düzen muhalefetinin ortak açıklamasıyla anayasa teklifi olarak sunuldu. Yakından bakıldığında ise başkanlığa karşı yarı-başkanlık önerisi altılı masanın teklifinin özünü oluşturmaktadır. Altılı masa tarafından gündeme getirilen anayasa değişikliği teklifi, hak ve ödevler başlığını hak ve hürriyetler şeklinde değiştirilmiş hali olarak demokratik bir makyajdan ötesi değildir.

Ancak metin temel hak ve özgürlükler konusunda temel üç noktaya asla dokunmamıştır. Bunlardan bir tanesi işçi ve emekçilerin hakları meselesidir. Başta sendikal örgütlenme olmak üzere işçi sınıfının önündeki yasak ve engellemeler konusunda Millet İttifakı'nın sessiz kalması, nasıl bir sınıfsal perspektife sahip olduğunu fazlasıyla gösteriyor. Yine aynı zamanda doğrudan gericiliğin yaşam tarzına müdahalesi ve insan hakları bağlamında değerlendirilmesi gereken bir başka başlık olarak tarikat ve cemaatlere dönük Millet İttifakı tek bir kelime etmemiştir. Yani yurttaşlık hakları ve özgürlük için laikliğin AKP döneminde tasfiyesine yönelik tek bir satır yazmayan bir anayasa değişikliği ile karşı karşıyayız. Bir üçüncüsü ise Kürt sorunu üzerine Millet İttifakı'nın sessiz kalmasıdır.

Ülkenin temel başlıklarında CHP'nin başını çektiği muhalefet kanadının ilan ettiği anayasa teklifi, muhalefetin düzenin restorasyonu misyonuna sahip olduğunu somut olarak göstermektedir. Kaldı ki önerilen metin, başkanlık rejimine kökten bir karşıtlık değil, yarı-başkanlık sistemiyle düzenin işleyişini yumuşatma ve sürdürülebilir kılma amacını gütmüştür.

Bugün mesele açıktır. Bugün AKP eliyle kurulan rejime kökten karşı çıkış ülkenin kurtuluşunun yegâne yoludur. Piyasacılık, gericilik ve emperyalizme taşeronluk şeklinde özetleyeceğimiz bir çerçe-

vede bir mücadele hattı örülmeden ortaya konulan her tür muhalefet eksikli ve sınırları bellidir.

Sonradan söylenebilecek şeyi şimdiden söylemenin zararı yok. Bugün CHP, Meral Akşener'in başbakanlığının yolunu döşemektedir. Yıllardır sağ siyasetin esareti altında kalan Türkiye'de yeni bir sağ iktidarının ayakları bizzat Millet İttifakı tarafından döşenmektedir. Millet İttifakı, AKP-MHP blokunun karşısında düzenin bir başka kanadını ama yine sağ bir cephesini temsil etmek ve örnek dışında bir anlama gelmemektedir.

CHP tarafından İkinci Yüzyıl Vizyon Belgesi sunum toplantısında, Türkiye'nin kurtuluşu olarak lanse edilen isimler bile ne demek istediğimizi göstermektedir. Kılıçdaroğlu emek dememektedir, yatırım demektedir. Kirli paraya karşı temiz para demektedir. Yabancı yatırımcıları ülkeyi çağırılmaktadır ve Türkiye'ye para akacağını vaat etmektedir. Bu yaklaşım 2002 yılında iktidar olan AKP'nin temel siyasetinden hemen hemen hiçbir farkı yoktur.

Bunun anlamı açıktır: Türkiye bir kez daha emperyalist finans kurumlarına borçlanacaktır ya da ülkenin değerleri emperyalist finans kurumlarına akacaktır. Türkiye, yaşadığı ekonomik krizden yarısal olarak bir kez daha çıkamayacak, ancak krizi ötelemek dışında bir anlama gelmeyecek bağımlılık ilişkisi katlanarak devam edecektir.

AKP ülkeyi karanlığa gömdü, sermayenin çıplak diktatörlüğünü kurdu. CHP ise sermaye diktatörlüğüne yeni bir elbise biçmektedir. Oynanan oyun emekçiler tarafından iyi görülme zorunda. Yıllar önce çevrilmiş Hasip ile Nasip filmindeki roller Zeki Alasya ve Metin Akpınar tarafından oynanırken bugün bu roller gerçekte Erdoğan ve Kılıçdaroğlu ile tarafından oynanmaktadır.

Patronlar ise iyi seyirler diyecektir! Emekçiler koltuklarında bu filmi izlemekle yetinemez. Bu filmi biz gördük diyenlerin yapacağı işler artmıştır. Ülkenin sosyalist, solcu, devrimci ve komünistleri "AKP iktidardan bir düşsün" diyerek beklemeyi tercih edemez.

Rusya ve ABD-AB Arasında "Petrol Savaşı" Büyüyor

Rusya-Ukrayna arasında yürüyen savaş birinci yılına yaklaşırken, AB-ABD'nin Rusya karşısındaki tutumu da sertleşiyor. NATO, ABD ve AB'nin ekonomik, askeri ve siyasal destek vererek yürüttüğü, uzmanların "yeni soğuk savaş" olarak ifade ettikleri savaşta, AB tarafı yeni bir yaptırım daha açıkladı. Petrol fiyatlarındaki artış sayesinde ekonomik yaptırımlardan az etkilenen Rusya'ya karşı, petrol fiyatlarında "tavan fiyat" uygulaması getirmek istenen tasarı AB'de uygulamaya konuldu. Tavan fiyat uygulaması ile deniz yoluyla yapılan petrol ithalatına sınırlama getiren tasarı ile Rusya'nın petrol gelirleri "azaltılmaya" çalışacak.

Yeni sınırlamaya göre, Rusya'dan AB ülkelerine satılan petrole ambargo konuluyor. Ambargo açık deniz yoluyla ithalatı kısıtlarken, denize kıyısı olmayan ülkeler "istisnai" olarak Rusya'dan petrol temin etmeye devam edebilecekler. Bununla birlikte, rafinerileri Rusya'dan gelen ham petrole göre dizayn edilen Bulgaristan da 2024 sonuna kadar "petrol ithalatına" devam edecek.

Tavan Fiyat Uygulaması Firesiz Başlamadı

Ambargo sadece petrol ürünleri ithalatına getirilmedi. AB tarafından alınan kararın esas tartışılan noktasını "tavan fiyat" uygulaması oluşturdu. Piyasada satılan petrolün fiyatı

69 dolar düzeyinde bulunurken, alınan karara göre Rusya'dan alınacak petrolün tavan fiyatı 60 dolar olarak belirlendi. AB içinde alınan bu karar tartışmalara neden oldu. ABD'ye yakınlığıyla bilinen ve "savaş politikaları" güden Baltık ülkeleri ve Polonya tavan fiyatın 30 dolar düzeyinde tutulmasını savunuyor. Ukrayna da benzer açıklamalar yaparken, devlet başkanı "Rusya'nın ekonomisini çökertmek için 30 dolar düzeyinde varil başına fiyat belirlenmeli" dedi.

G-7 ülkeleri, ABD ve Japonya'yı da içeren birlik, tavan fiyat uygulamasını destekliyor. G-7 ülkeleri de 60 dolar tavan fiyat uygulamasına başladı. Rusya ise duruma itiraz ediyor. Kremlin Sözcüsü Peskov, yaptığı açıklamada, "hiçbir tavan fiyat uygulamasını kabul etmeyeceğiz. Bu dünya enerji piyasalarını istikrarsızlaştıran bir adımdır" diyerek, Rusya'nın tavan fiyat uygulayan ülkelere petrol ihracını durduracağını belirtti.

Uygulamanın ardından petrol fiyatları da yukarı yönlü çıkmaya başladı. Pentagon sözcüsü John Kirby yaptığı açıklamada, "dünya piyasalarından Rus petrolünü silmeyi amaçlamıyoruz, gerekirse bu karardan geri döneriz" dedi. Rusya tarafı da kararın ardından petrol arzını arttırdı.

Rusya'nın Yaptırımlara Karşı Koza Hindistan ve Çin

Söz konusu yaptırım Rusya ekonomisini sarsmayı amaçlıyor, ancak bunu kısıtlı bir biçimde yapabilecek. Hindistan ve Çin tarafı uygulamaya katılmayacağını açıklarken, Rus petrolünün yüzde 38'nin satıldığı Türkiye'den de bir açıklama gelmedi. Alınan karara rağmen Rusya'da kabul edilen 2023-2025 bütçesine göre bütçe açığı yüzde 1'in altına düşürülmesi hedefleniyor.

Bununla birlikte yaptırımların işe yararlılığından daha çok, AB ekonomisindeki dönüşüm ve yeniden yapılandırma dikkati çekiyor. Yeni enerji kaynaklarına odaklanan AB ekonomisinin lokomotifleri olan Almanya, sanayi üretimini ayakta tutmakta zorlanıyor. Bu durumda AB bölgesi için "ekonomik küçülme" gündeme gelirken, askeri üretim yükseliyor.

AB'ye bağlı ülkelerde askeri üretim yapan firmaların hisseleri 1,5 kat büyürken, özellikle Almanya'nın "askeri üretim kapasitesini" arttırmayı hedeflediği konuşuluyor. Rusya ile AB-ABD arasında sürüp giden "soğuk savaş" yeni cephe açmayı sürdürürken, AB cephesinde işlerin "iyiye gitmediği" ortaya çıkıyor.

ABD Ukrayna'yı "Silah Deposu" Çeviriyor: 19 Milyar Dolarlık "Silah Yardımı"

ABD'nin Rusya-Ukrayna'daki savaşa "silah göndermesi" sürüyor. Ukrayna tarafına açık destek veren ABD, aylardır süren savaşa milyarlarca dolarlık silah envanterini gönderdi. Savaşın uzaması adına yeni hamleler planlayan ABD, yeni hava savunma sistemlerini Ukrayna ile paylaşacak. Ukrayna ordusunu yöneten ABD'nin bu silahlarla birlikte savaşta Rus Ordusu'nun hava hakimiyetini azaltmayı planlıyor.

ABD Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada 1,2 milyar dolar değerinde Orta Menzilli Hava Savunma Sistemi gönderildi. NASAMS olarak bilinen hava savunma sistemlerinden 8 adedi Ukrayna'ya yerleştirilecek. Bu yeni sözleşmeyle birlikte ABD savaş başından bu yana toplam 19 milyar dolarlık silah yardımı yapmış oldu. Yeni hava savunma sistemi ile 25 km çapındaki bölgede tam koruma sağlamayı hedefleyen Ukrayna tarafı, füzeleri Kiev gerisine yerleştirmeyi planlıyor.

ABD'nin silah stoklarının azalmasıyla birlikte özel sektörden temin ettiği silahlarla, yeni taktikleri Ukrayna'da kullanmayı amaçladığı biliniyor. Bugüne kadar verilen silahlar, ABD'nin yıllık üretim kapasitesini aşmış durumda. Bununla birlikte yeni silahların Ukrayna tarafına gönderilmesi, savaşın uzaması için ABD'nin her şeyi yaptığını gösteriyor.

Savaşın uzaması ile birlikte Ukrayna'nın ABD yardımı haline gelmesi kolaylaşıyor. Ukrayna Ordusu tamamen NATO'nun bir uzantısı haline dönüşürken, bölgede binlerce NATO subayının ve paralı askerinin Ukrayna saflarında bulunduğu biliniyor.

Yeni hava savunma sistemlerini paylaşmakla birlikte ABD'nin Patriot hava savunma sistemlerini şimdilik Ukrayna ile paylaşmayacağı bildirildi. Katar'da bulunan hava savunma sisteminin Kiev'e kaydırılma ihtimali daha önce iddia edilirken, Pentagon şimdilik böyle bir durumun olmadığını açıkladı.

Savaş Endüstrisinin Keyfi Yerinde

Orta kapasiteli silahları Ukrayna ile paylaşan ABD'nin, gelişmiş silahların bazılarını Ukrayna ile paylaşmaktan kaçınması, Ukrayna ordusundaki olası bir çözülmeye "korku" ile açıklanıyor. Savunma hatlarının çökmesi ve Rus Ordusu'nun ilerlemesi durumunda bu tür "ileri kapasiteli silahların" Rusya'nın eline geçmesinden endişe edildiği NATO kaynakları tarafından paylaşılıyor. Ancak Rusya'nın bu tür silahların bir kısmını ele geçirdiği biliniyor.

Savaş tüm yakıcılığı ile devam ederken, ABD savaş endüstrisinin keyfi yerinde. Milyarlarca dolarlık yeni anlaşmalar ile "kârlarını" katlayan ABD savaş endüstrisi, ekonomide de itici güç olmayı hedefliyor.

Cemaat ve Tarikatlarda Cinsel Saldırı Suçları Bitmiyor!

Niğde'nin kırsal kesiminde bulunan bir köye bağlı Kuran kursunda geçtiğimiz yaz aylarında, din görevlisi A.F.Y. beş yaşındaki bir çocuğu sistematik bir şekilde nitelikli cinsel istismara maruz bıraktı. Bir süre sonra çocuk yaşına uygun olmayan hareketler sergileyince çocuğun ailesi şüphelenmeye başladı. Kendi yaşlarının kurmaması gereken söz ve cümleleri kuran çocuğa sorular soran aile, çok geçmeden gerçeğin farkına vardı. Çocuk, gittiği Kuran kursundaki görevli ile ilgili bilgi vermeye başlayınca çocuğun ailesi görevliye karşı dava açtı ve ilk duruşmada karar çıkmadı. İkinci duruşması görülen davada karar çıktı ve fail A.F.Y. indirimsiz bir şekilde 18 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Ailenin avukatını arayan diyanet görevlisi ise; "Yapanın bir din görevlisi olduğunu söyleme" dedi. Ben de "e nasıl oldu o zaman bu olay? diye sordum" ifadelerini kullandı.

İsmailağa Cemaati'nde Tecavüz, Çocuk Evliliği

Geçen hafta Birgün gazetesinden Timur Soykan'ın ortaya çıkardığı bir başka haber ise bu tecavüz, istismar vakalarının vahametini göstermesi açısından önemli.

İsmailağa Cemaati'ne bağlı Hiranur Vakfı kuru-

cusu Yusuf Ziya Gümüşel'in kızı H.K.G. 6 yaşındayken imam nikahıyla 'evlendirildiğini', çocukluğu boyunca her gün cinsel istismara uğradığını anlatarak şikâyetçi oldu.

Dava, İsmailağa Cemaati'ne bağlı Hiranur Vakfı'nın kurucusu Yusuf Ziya Gümüşel'in kızı H.K.G. babasının kendisini altı yaşındayken, o dönem 29 yaşında olan Kadir İstekli ile imam nikahıyla 'evlendirdiğini' ve çocukluğu boyunca cinsel istismara uğradığını anlatarak şikâyetçi olması üzerine açıldı. H.K.G. ifadesinde imam nikahı kıyıldıktan bir gün sonra, Kadir İstekli'nin cinsel istismarına maruz kaldığını anlattı. Küçük çocuğa 13 yaşındayken nişan, 14 yaşına geldiğinde ise düğün yapıldı. Düğünden sonra Kadir ile H.K.G. aynı evde yaşamaya başladı. Bu yıllarda gizlice kullandığı sosyal medyada tanıştığı bir kadın da H. K. G'ye dava açması ve Kadir İstekli ile konuşmalarının ses kaydını almasını önerdi.

Ses kaydını almasına rağmen hemen dava açmayan H. K. G. 30 Kasım 2020'de İstanbul Anadolu Savcılığı'na gitti ve şikâyetçi oldu. Kaydettiği konuşmanın yanı sıra fotoğraflar savcılığa sundu. 6 yaşında, üzerinde gelinlik ve yanında 29 yaşındaki Kadir İstekli'nin de olduğu fotoğraf dahil İstekli ile çekilen fotoğraflar, kaydettiği ses kaydı ile dosyaya ekledi. H.K.G. ailesinden de şikâyetçi olarak evi terk etti ve Kadir İstekli'den bo-

“ Türkiye'nin ağır bir gerçeği olan çocuklara cemaat ve tarikatlardaki cinsel istismar suçları hız kesmiyor! Sorunun yapısalılığı bir yana bu durum toplumda da kanıksanmaya başladı! ”

şandı ancak iki yıl boyunca şikayetiyle ilgili dava açılmadı. İddianame 30 Ekim 2022'de İstanbul Anadolu Başsavcılığı tarafından tamamlandı. İddianamede Kadir İstekli, tarikat lideri baba Yusuf Ziya Gümüşel ile anne Fatma Gümüşel'in zincirleme şekilde çocuğun cinsel istismarı suçunu işlediklerini belirtildi. Üç sanığın en az 27'er yıl hapisle cezalandırılmaları istendi.

Yukarıda saydığımız iki olayda da görüldüğü gibi cemaatler ve tarikatlar içinde yaşanan taciz ve tecavüz olaylarının sadece son bir haftaya ve medyaya yansımış hali. Sadece İslam dininde değil diğer bütün dinlerde kadınların ve cinsel hayatın geriye çekilmesi ve bunun patolojik bir hal alması, bu gibi cemaat ve tarikatlardaki sapkınlıkların daha fazla ortaya çıkıyor. Başta çocukların ve kadınların bu sapkınlıktan kurtulması için inanç sistemleri üzerindeki tüm yapılanmalar kaldırılmalı ve tasfiye edilmelidir. Yoksa travmaları ileriye dönük hastalanmış bireylerin sayısını ve haberlerini sayamayacağız.

Yeni Ülke 21. Sayı Çıktı

**Yeni Ülke' nin 21. Sayısı
“AKP'NİN 20 YILI”
dosya konusu ile çıktı.**

TKH Gençliği'nden Bakan Kasapoğlu'na Yanıt

"Gençliğin sorunlarından bir hayli uzakta olan Kasapoğlu'na ve onun geldiği zihniyete en iyi yanıtı ise gençlik, memlekete ve geleceğine sahip çıkarak verebilir."

TKH Gençliği, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun "Dünyanın en güçlü gençlik politikalarını uygulayan ülkesiyiz" açıklamasına yanıt verdi. Açıklamada, "Yurt, beslenme, güvenlik ihtiyaçlarının; burs imkanının güçlü bir altyapı ile sağlandığını iddia etmek gerçeği çarpıtmaktan başka bir şey değildir." denildi.

"Gençliğin yalanlara karnı tok!" başlığıyla yayımlanan açıklamada şu ifadeler yer aldı:

"Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Osmaniye Çok Amaçlı Spor Salonunun açılış töreninde 'Dünyanın en güçlü gençlik politikalarını uygulayan ülkesiyiz' sözlerini sarf ederek gençlerin ihtiyaçlarını dört dörtlük sağladıklarını iddia etmiştir.

Bakan Kasapoğlu'nun söz ettikleri gerçeklikten oldukça uzaktır. KYK yurtlarının yetersiz kapasitesinden dolayı binlerce genç mağdur olmaktadır. Yurtlara yerleşebilen öğrenciler ise yaşanabilir olmayan yurt şartlarından ve yüksek yurt fiyatlarından muzdariptir. Yurtların beslenme imkanları

ise her geçen gün kötüye gitmektedir. Az porsiyonu ve hijyen skandalları ile gündeme gelen yemekhanelerin durumu ortadadır. Kasapoğlu'nun iddia ettiği güçlü burs ve kredi altyapısının ise yalnızca kredi kısmı doğrudur. Gençlerin okumak için kredi almak zorunda kaldığı gerçeğini inkar etmemiştir. Kasapoğlu, ülkemizdeki KYK kredi borcunu ödeyemeyen binlerce işsiz genci ise görmezden gelmektedir.

Yurt, beslenme, güvenlik ihtiyaçlarının; burs imkanının güçlü bir altyapı ile sağlandığını iddia etmek gerçeği çarpıtmaktan başka bir şey değildir.

AKP iktidarının çizmeye çalıştığı güçlü devlet imajının altında halkımızın ve gençlerin yaşadığı kötü hayat şartlarından başka bir şey yoktur.

AKP iktidarı nasıl toplumun gerçek sorunlarını sarmalı ediyorsa Kasapoğlu da gençliğin sorunlarını yok saymakta ve gerçeklikten uzak söylemleri ile resmen bizlerle dalga geçmektedir.

Tüm bunların üzerine gençliği karanlığa mahkum

eden ve geleceksizlikle baş başa bırakan kendileri değilmiş gibi Kasapoğlu, gençlerin yanında aydınlık yarınlar için yürüyeceklerini söylemektedir. Gençlerle birlikte aydınlık bir geleceğe yürüyebilmenin yolu ancak AKP iktidarından ve gericiği, piyasacılığı körükleyen sermaye düzeninden kurtulmaktan geçmektedir.

Gençliğin sorunlarından bir hayli uzakta olan Kasapoğlu'na ve onun geldiği zihniyete en iyi yanıtı ise gençlik, memlekete ve geleceğine sahip çıkarak verebilir.

Güçlü altyapılarıyla kendi geleceğini yetiştirebilecek ve aydınlık yarına sahip olabilecek bir ülkeye ancak sömürü düzeninin son bulmasıyla ulaşılabilir.

TKH Gençliği tüm gençleri, aklımızla dalga geçenlere ve bizlere reva gördükleri kötü şartları ballandırarak anlatanlara karşı yeni bir ülke mücadelesini büyütme çağırmaktadır."

Tütengil: Aydın Olmak, Yarın Umudu Taşımadır

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Sosyoloji Kürsüsü'nün başkanı Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil, 7 Aralık 1979 sabahı İstanbul'da bir otobüs durağı yakınında katledildi.

Resmî kayıtlara göre, kimliği belirlenemeyen (!) dört kişinin Ülkücü Gençlik Derneği üyesi olduğu tespit edildi. Aradan geçen yıllarda bugün "Doğunun Başbuğu" olarak tanımlanan MHP'li Yılma Durak'ın beyanı ile "Tütengil'in faili olduğu anlaşılan Recep Öztürk, daha önce birçok öldürme ve yaralama suçlarından ötürü Sıkıyönetim Komutanlığına sevk edilmiş, ancak her nedense tahliye edilmiştir. Tahliyesini müteakip yurt dışına kaçtığı için, gerek Tütengil, gerekse yeni belirlenmiş olaylardan ötürü sorgusu yapılamamıştır...Yılma Durak ise, ...Sıkıyönetim Komutanlığına sevk edilmiştir." ifadeleri basına yansımıştı.

Tütengil'in ölümünün ardından savcılığa giden kızı Deniz Tütengil ve annesine, "Buraya boşuna gelmeyin, bu olayın kökü çok derinlerde" denilmesi ise ülkemizde faili meçhul olarak geçen birçok katliamın araştırılmasının önünü kesmenin ne kadar meşrulaştığını da gösteriyor.

Tütengil suikastine adı karışan iki eski ülkücü, Celal Adan ve Ali Doğan bugün, diğerlerinde olduğu gibi, siyaset arenasında yer buluyor. Adan, MHP'den Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanvekili olarak görevini sürdürürken, Doğan ise ANAP Kahramanmaraş Milletvekili idi. Tabii ki Prof. Cavit Orhan Tütengil cinayeti hakkında İstanbul Siyasi Şube Müdürlüğü'nde açılan soruşturma dosyası önce diğer dosyalarla karıştı, ne hikmetse ardından esrareniz bir şekilde kayboldu (!). Tütengil cinayetiyle ilgili olarak gözetilene alınıp

mahkemeye çıkartılan Recep Öztürk delil yetersizliğinden serbest bırakıldı.

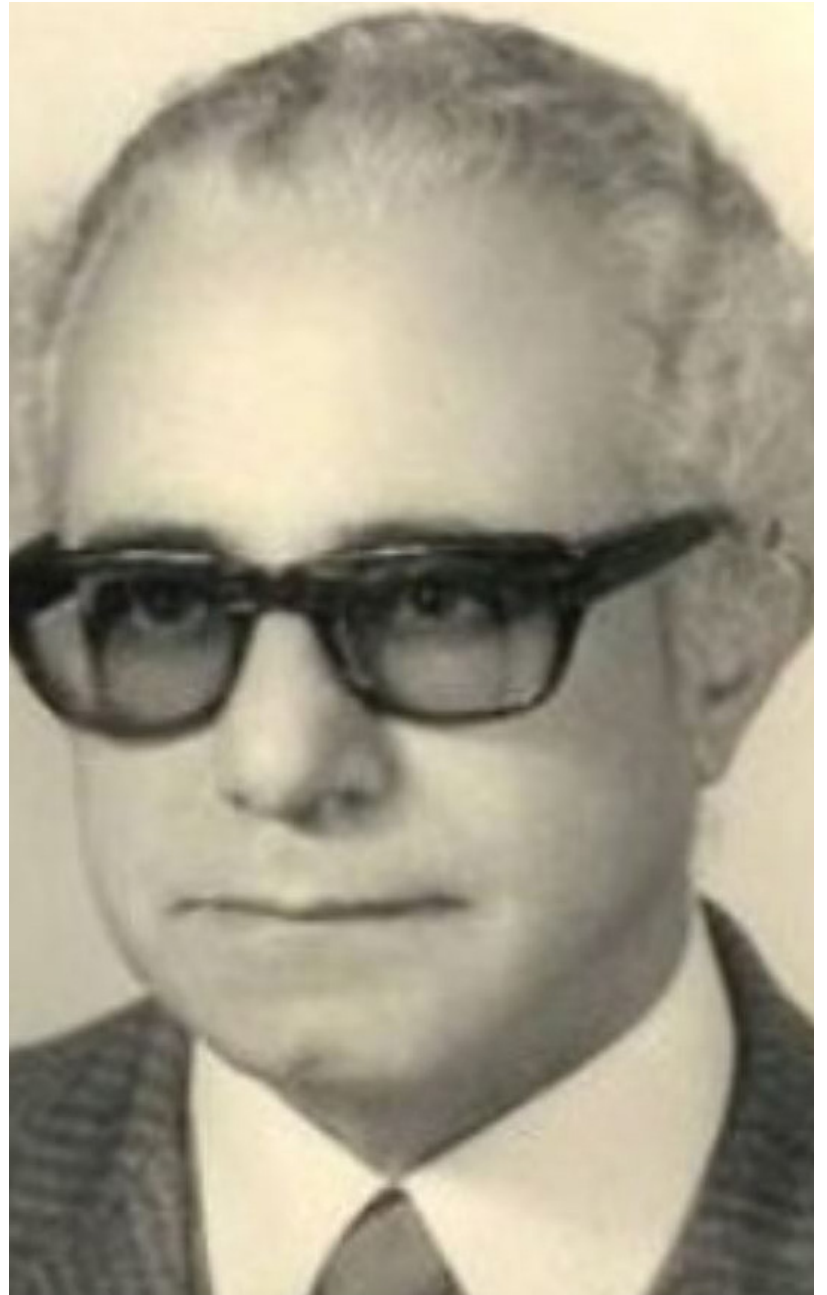
Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil, 1921'de Tarsus'un Sebil köyünde dünyaya geldi. Haydarpaşa Lisesi'nin ardından, Yüksek Öğretmen Okulu Felsefe Bölümü'nde ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde öğrenim gördü. Antalya ve Diyarbakır liselerinde, Lüleburgaz Keşirtepe ve Antalya Aksu Köy Enstitülerinde öğretmenlik yaptı.

1953 yılında asistan, 1960 yılında doçent, 1970'de profesör oldu. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi ile Gazetecilik Enstitüsü'nde dersler verdi. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Sosyoloji Enstitüsü başkanı iken, 7 Aralık 1979 sabahı uğradığı silahlı saldırı sonucunda "faili meçhul" bir cinayetin kurbanı oldu.

Cavit Orhan Tütengil'in aydın konusundaki sözleri bugün hala kulağımızda öğretmenlerin öğrencisine verdiği nasihat gibi yankılanıyor:

"Aydın olma konusu üzerinde durulmalıdır. Hiçbir diploma aydın olmanın belgesi değildir. Aydın olmak bir dünya görüşü olmak, bir yarın umudu taşımak ve idealleri olmak, kişisel çıkarlarını bir yana bırakarak yurt sorunlarını kendine dert edinmek, onlara çözüm yolları aramak özelliklerini gerekli kılmadadır".

Tütengil öldürüldüğünde 58 yaşındaydı. Her daim anısı önünde saygıyla eğileceğiz.

TKH GENÇLİĞİ: Tacizci Zihniyete Üniversitelerde Geçit Yok! Bülent Arı Üniversiteden Defol!

İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi bölümünde görev yapan Bülent Arı'nın, Kocaeli Üniversitesi'nde görev yapan bir kadın akademisyenin odasını basarak tehdit ettiği ve sözlü tacizde bulunduğu, bunun üzerine gözaltına alınarak ardından serbest bırakıldığı basında yer almıştır.

Geçtiğimiz yıllarda katıldığı bir televizyon programında "Okuma oranı arttıkça beni afakanlar basıyor, ben her zaman cahil halka güvendim" diyen Bülent Arı'nın zihniyeti gericiliğin ve AKP'nin zihniyetiyle bir ve aynıdır.

İstanbul Sözleşmesi'nden çıkan, tacizcileri, tecavüzçüleri ve katilleri iyi hal indirimleriyle ödüllendiren, kadın ve erkeğin eşit olması fitrata aykırı diyen, haklarını savunan kadınlara sürtük diyen, kadınları eve, gençliği gerici tarikat ve cemaatlerin yurtlarına kapatıp AKP iktidarı, Bülent Arı gibi tacizcilere güç vermekte ve kadınları toplumsal hayattan soyutlamaktadır. Bugün kadınlara yönelik saldırının altında sermaye düzeni ve onun temsilcisi AKP iktidarının gerici, kadın düşmanı

politikaları yatmaktadır.

Bir kadın akademisyenin üniversitede, Profesör sıfatıyla görev yapan başka bir akademisyen tarafından sözlü taciz ve tehditlere maruz kalması ise üniversitelerin geldiği durumu gözler önüne sermektedir. Üniversitelerin bilim, aydınlanma ve üretimle gündeme gelmesi gerekirken tacizle, faşist saldırılarla, kürsülerde kendine yer bulan gericilikle gündeme gelmesi AKP iktidarının ve sermaye düzeninin üniversitelere saldırılarının sonucudur.

Tüm bunlara rağmen ise ne kadınlar ne de gençlik sinmiş ve boyun eğmiştir. Eşit ve özgür bir yaşamın mücadelesini yükselten kadınlar tacize, tecavüze, cinayetlere, gericiliğin kurduğu baskıya rağmen sokaklarda, fabrikalarda, plazalarda, üniversitelerde, hayatın her alanında insanca yaşamı savunmakta ve öne çıkmaktadır.

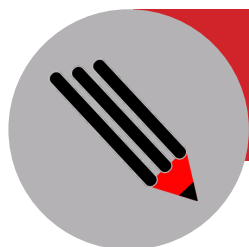
Üniversiteli gençlik de gericiliğe, kadın düşmanlarına, üniversitelerin AKP'nin arka bahçesi haline gelmesine karşı yürüttüğü mücadeleyi bugün de

sürdürmektedir. Dün pedofili savunucusu Bedri Gencer'e Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencilerinin, atanmış rektör Melih Bulu'ya karşı Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin verdiği yanıt bugün de İstanbul Üniversitesi öğrencileri tarafından tacizci Bülent Arı'ya verilecektir.

İstanbul Üniversitesi öğrencileri olarak okul yönetimini ve YÖK'ü uyarıyoruz!

Bülent Arı hakkında soruşturma açılmalı ve gerekli disiplin süreci işletilmelidir. Kadınları tehdit eden ve sözlü tacizde bulunan Bülent Arı'yı üniversitemize kabul etmeyeceğimiz ve bu yapılanların üstünün örtülmesine izin vermeyeceğimiz bilinmelidir.

Tüm İstanbul Üniversitesi öğrencilerini kadınların insanca yaşam mücadelesine sahip çıkmaya, gericiliğe ve kadın düşmanlığa karşı sesini çıkarmaya, üniversitelerin bilimin ve aydınlanmanın merkezi haline gelmesi için mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz.

Genç Köşe

Yüzyıl Söylemleri Ortasında Gençlik

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Türkiye Yüzyılı" açılımından sonra CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu tarafından duyurulan "İkinci Yüzyıla Çağrı" başlıklı toplantı, yeni bir "yüzyıl" açılımı ile bizleri baş başa bırakmış oldu. 1923 Cumhuriyeti'nin getirdikleri ile bir yüzyıl geçirmiş olduk. AKP'nin hedeflerini 2023 üzerine kurduğunu iktidara geldiği dönemden itibaren dinlediğimiz söylemlerinden biliyoruz. Siyasal İslam'ın temsilcisi olan AKP'nin 1923 Cumhuriyeti'nin kazanımlarından duyduğu rahatsızlığı ve bu rahatsızlıkla kurmayı hedeflediği yüzyılın yapısını görebiliyoruz. Kılıçdaroğlu tarafından dillendirilen "ikinci yüzyıl" söyleminden ise siyasi propagandanın ötesinde burjuva cumhuriyetinin devamını üstlendiklerini ve üstlenmeye devam edeceklerini anlayabiliyoruz.

İki ayrı yüzyıl söyleminin ve bu söylemler altında açıklanan programların bizleri heyecanlandırması ve bizler için umut vaat etmesi bekleniyor. Halbuki bu söylemler yeni bir Türkiye için çizilen projelerden birinin kurulu yapının sivrilen yanlarının -toplumun çıkarlarını gözletmediğini gözler önüne seren yanlarının- yontulmasından öte bir şey olmadığını; bir diğerinin ise açıkça rejim değişikliğini hedeflediğini gösteriyor. Bu yüzden yeni yüzyıl-

da, ya bizlerin yararına olmayan bir dönüşümün ya da restorasyonlar hükümetinin kurulduğu bir yüzyılı çizen iki ihtimalin varlığı söz konusu oluyor, ki kısaca bahsetmek de gerekirse, iki ittifakın içerisindeki öznelerin birbirini büyüttüğü ve işler yolunda gitmediği anda çatallandıkları gerçeği, güncel Türkiye resminden duyulan rahatsızlığın sorumlularını görebilmemize olanak sağlıyor.

Peki yazımızın başlığında geçen "gençlik" bu iki ittifak için neden bir önem teşkil ediyor? Yeni bir yüzyıl geleceği temsil ediyor ve gelecek de gençlik ile vücut bulabiliyor. Şu an için seçimlerin meşruluğunu kaybetmediği müddetçe sandıktan çıkan sonucun en büyük belirleyicisinin gençlik olduğu yadsınmıyor. Bu koşulda gençliğin bir oy deposu olarak kullanılmak istenmesi kaçınılmaz. Sömürü üzerine kurulu bir hayatın yaşanabilir olacağına dair aldatmalar ise devam ediyor ve çeşitli ekonomik açılımlar ile yarın için yaratılan düzen içi alternatif gençliğin üzerinde ikna edici bir güç olarak kullanılmak isteniyor. Bu aldatmalar ile, sandık gücü olarak görülen gençlik, algısı birleşiyor ve yeni yüzyılın yaratılmasında temel taşları oluşturuyor. Fakat gençliğin yaşam alanını ve şartlarını belirleme noktasında sorumluluğu

üzerine alabileceği, sandık gücünden çok daha ötesini ifade edebileceğine dair bir gerçek var.

Bugün tüm bu aldatmaların bedelini ödeyecek olan yine gençlik olacaktır. Bu yüzden gençliğin iyi ya da kötü gelecek olarak görülmesi bir metaforadan öte gerçekçiliktir. Siyasi düzlemde ise gençliğin üsteleneceği rol bir 'oy' dan ötesidir. Üreticiliği, sürdürücülüğü üzerinden yaşamın belirleyicisi olma rolü gençlik üzerindedir. Tabii ki bu açıklamalar tüm bir gençliğin bunların farkında olduğunu iddia etmez. Aksine bugün gençliğin maruz kaldığı öğretiler, onların beklentilerini kısırlaştırıyor ve sorumluluk bilincini zedeliyor. Gençliğin bilincinin bu derece hasar alması ise tabii ki bu kurulu düzenin devamlılığın dayanağı oluyor. Çünkü sistem yetişen nesillerin belirleyiciliğini çok iyi biliyor. Ve düzen tüm aygıtları ile akıllarımız üzerindeki belirleyici rolünü sürdürmek istiyor. Bizlere düşen görev ise yaşamın iplerini elimize almak için kavga etmekten başka bir şey değil. Ayrıca önümüzdeki yüzyılın yeninin gerçek anlamı ile "yeni" bir yüzyıl olabilmesinin şartı ancak geçtiğimiz yüzyılın düzenin yıkılmasıdır.

■ Tilbe Su Aslanpay

YAŞAMIN ASGARİSİ OLMAZ: İNSANCA YAŞANACAK ÜCRET! AÇLIĞI REVA GÖRÜYÖRLER!

Asgari ücret için komisyon toplantıları başladı. Hükümet, seçimlerden önce asgari ücret üzerinden yeni bir seçim siyaseti uygulayacağını bilmiyor. Ancak hem AKP hem sendikalar hem de patronlar tarafından asgari ücret konusunda peşi sıra açıklamalar yapılıyor.

Hükümet her kesimi memnun edeceğimiz derken, yapılacak artışın enflasyonun üzerinde mi yoksa altında mı olacağı merak konusu. Sarı ve işbirlikçi sendikaların başkanının yaptığı açıklamalar ise bir kez daha emekçi sınıfların çıkarlarının kimler tarafından temsil edildiğini göstermesi bakımında manidar.

Türk-İş Başkanı yaptığı açıklama ile asgari ücret konusunda kırmızı çizgilerinin açlık sınırı olduğunu söyledi. Aslında bu tutum, açlığı insanlara reva gören bir tutumun yansımasından başka değil.

Enflasyon Rakamları Neyi Gösteriyor?

Bugün enflasyonunun artışı bir kez daha emekçilerin yoksulluğunu gözler önüne serdi. Türk-İş Sendikası tarafından açıklanan rapora göre mutfak enflasyonu aylık %4,87 oranında arttı. Yıllık bazda ise %137,38 oranında bir artış gözüküyor.

Bununla birlikte TÜİK tarafından açıklanan Ekim ayı enflasyon oranı %85,51 iken bağımsız kurum olan ENAG tarafından açıklanan rakam ise %181,37. TÜİK'in resmi bir kurum olarak rakamlar üzerinde oynama yaptığına ya da enflasyon hesaplarında farklı yöntemler kullanarak rakamı düşük gösterdiğine dair iddialar basında yer alıyor.

Açlık Sınırı Asgari Ücreti Geçti

Her yıl başta sendikalar tarafından açıklanan açlık sınırı mevcut ücretlerin çok üstünde. Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı, yani açlık sınırı 7.786,85 TL'ye yükselmiş durumda. Bugün asgari ücret 5500 TL ve açlık sınırı ise asgari ücretin 2.285 TL üzerine çıkmış durumda. Yani asgari ücretle çalışanlar

aslında açlık sınırının altında bir yaşam reva görülen toplumsal kesimin başında geliyor.

Yoksulluk Sınırı

Yoksulluk sınırı da bugün 25.365 TL tutarına ulaşmış durumda. Dört kişilik bir ailenin gıda harcaması ile giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı, yani yoksulluk sınırı 25.364,35 TL. Bu rakam Türk-İş tarafından duyurulan rakam.

Yoksulluk sınırı olarak konulan rakam, bugün ülkenin çok büyük çoğunluğunun yoksulluk içinde yaşadığının da açık gerçeği.

Yaşam Maliyeti Asgari Ücretin İki Katı

Yukarıdaki hesap dört kişilik aile için hesaplanan rakam. Bekar bir işçinin yaşam maliyeti ise yine asgari ücretin 2 katı. Bekar bir çalışanın 'yaşama maliyeti' ise aylık 10.171,17 TL'ye yükseldi. Asgari ücretin 5500 TL olduğu ülkemizde belirlenecek asgari ücretin "yaşama maliyetinin" üzerinde olup olmadığı merak konusu.

Avrupa'da En Ucuz Emek Türkiye'de

AKP iktidarı her zaman olduğu gibi gerçekleri saklamakla meşgul. Ülkemizde asgari ücret Avrupa ülkeleri ile kıyaslandığında asgari ücret sıralamasında en altlarda yer alıyor.

Avrupa ülkelerinde ortalama brüt asgari ücret 914 Avro seviyesinde. Türkiye'de ise asgari ücretin avro karşılığı brüt 328 Avro. Hemen altında ise tek ülke Arnavutluk var.

Asgari Ücretle Çalışanların Oranı

Asgari ücretin düşük olması somut bir gerçek iken bir başka gerçek ise çalışanların önemli bir bölümünün asgari ücretle çalışıyor olması. Yine Avrupa ülkelerine göre bir kıyaslama yaptığımızda Türkiye'de asgari ücretle çalışanların oranı yüzde 35 ile ilk sırada. Yani ülkemizde çalışanların önemli bir bölümü asgari ücretle çalışıyor. Ülkenin ucuz emek gücü haline geldiğinin açık göstergesi bu.

Emekli maaşları, sosyal yardımlarla geçinen geniş bir kesim ve işsizlik olgusu düşünüldüğünde çalışanların yüzde 35'inin asgari ücretle çalışıyor olması gerçeği toplumun büyük bir bölümünün yoksulluk içinde yaşadığının açık kanıtı olarak görülmeli. Elbette ki bu rakamlar resmi rakamlar. Yani kayıtlara giren rakamlar. Ülkemizde kayıtların düzensizliği de ayrıca hesap edilmeli.

Asgari Ücret, Ortalama Ücret

Bugün Türkiye'de ücretlere baktığımızda gördüğümüz bir başka gerçek ise artık asgari ücretin ortalama ücret haline dönüşmesi. Yapılan araştırmalara göre Türkiye'de çalışanların yaklaşık yüzde 55-60 oranındaki bir kesimi asgari ücret civarında maaş alıyor. Ortalama ücretin altında yer alması gereken asgari ücret bugün ortalama ücret haline gelmiş durumda.

Açlık Sınırını Reva Görüyorlar

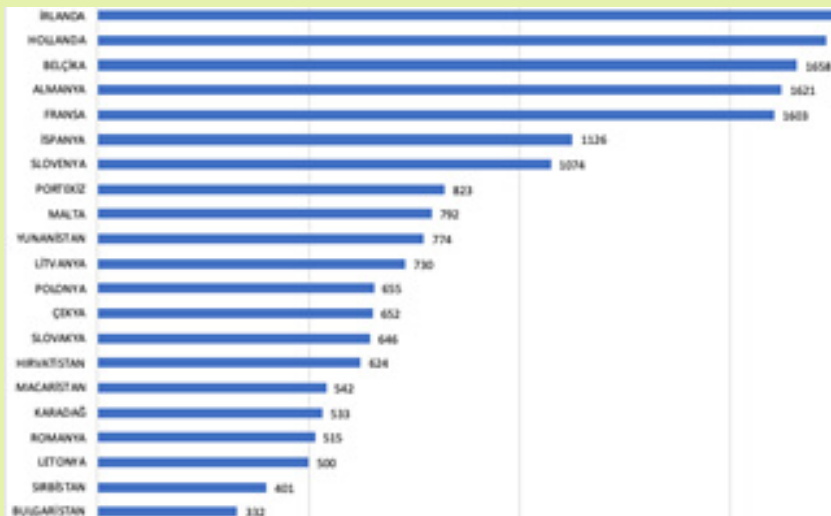
Asgari ücret tespit komisyonunda bulunan Türk-İş Başkanı, güya önemli bir açıklama yaparak "kırmızı çizgi" ilanında bulundu. Kırmızı çizgi olarak da açlık sınırı rakamını gösteren Türk-İş Başkanı aslında asgari ücretin açlık sınırında olması gerektiğini söyleyerek bütün pazarlık kozunu bir tarafa bırakmış, hükümete açık çek vermiştir. Yoksulluk sınırının 25 bin TL olarak hesaplayan ve bekar bir işçinin yaşam maliyetinin 10 bin olduğunu söyleyen Türk-İş Başkanı, asgari ücret konusunda açlık sınırını hedef olarak göstermesi, sarı sendikaların patronların yanında yer aldığını somut olarak gösteriyor.

İnsanca Yaşanacak Ücret

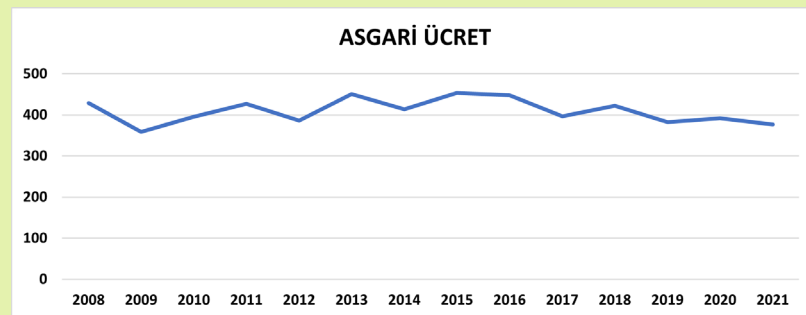
Ekonomik krizin bedelini emekçiler ödüyor. Enflasyon, aslında krizin bedelini emekçilerden çıkararak siyasetidir. Bilinçli bir tercih olarak bizzat AKP tarafından gündeme getirilmiştir. Bugün ülkemizde işsizlik ve yoksulluk herkesin sorunu. Bu sorunla birlikte asgari ücret tartışmalarında söylenecek en doğru söz ise insanca yaşanacak ücretin herkes için hak olduğudur.

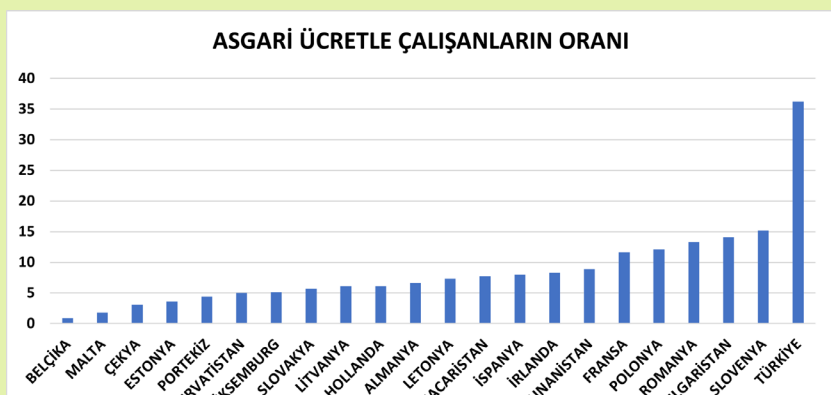
Avrupa'da Asgari Ücret Tablosu

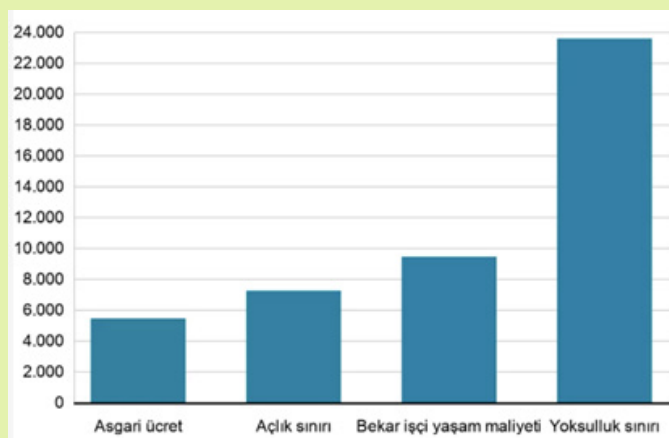
Türkiye'de Asgari Ücretin Seyri

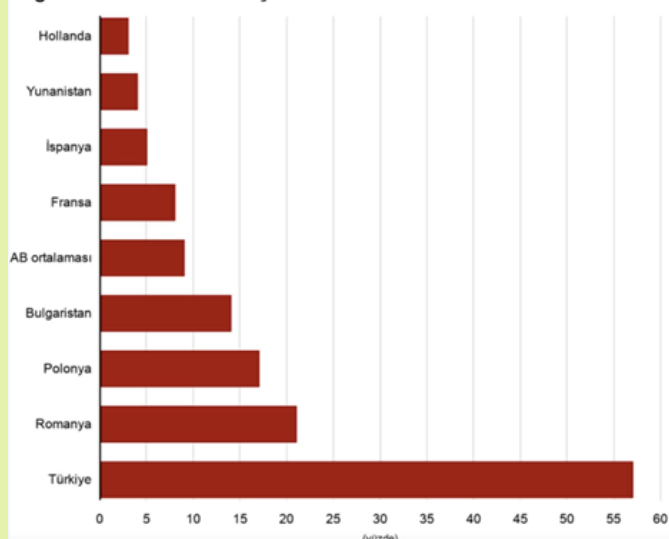
Asgari Ücretle Çalışanların Oranı

Asgari Ücret, Yoksulluk Ve Açlık Sınırı

Asgari ücret civarında maaş alanların oranı

İnsanca Yaşamın Asgarisi Olmaz!

Asgari ücret görüşmeleri bir kez daha gündemde. Türk-İş Başkanı bir kez daha işçi ve emekçileri satmaktadır. Açlık sınırının 7 bin 786 TL, yoksulluk sınırının 25 bin 365 TL'yi gösterdiği koşullarda, Türk-İş Başkanı'nın ilan ettiği kırmızı çizgi açlık sınırı!

Ağızlarından çıkan sözden hiç yüzleri kızarmıyor! Açlık sınırını asgari ücret olarak önerebiliyorlar!

Ülkemizde asgari ücretin ortalama ücret haline geldiği koşullarda, Türk-İş Başkanı emekçilere açlık sınırında yaşamayı önermektedir!

Böyle sendikacılık olmaz! Bunlar işçilerin temsilcisi değil, sendika ağalarıdır!

Amasra'da 41 işçi toprak altında kalırken, ölen işçiler için kılını kıpırdatmayanların işçilerin haklarını savunması mümkün değildir!

Onlar işçilere açlık sınırını öneriyorlar! Biz insanca yaşam diyoruz!

Ülkenin kaynağı çok. Sorun kaynaklara bir avuç azınlığın çökmüş olması! Zenginlerin mallarına el koyacağız, hepsini devletleştirip, halkın malı yapacağız!

Yolu belli: AKP'den, patronlardan ve sendika ağalarından kurtulmak gerek!

Pusula:

SAĞIN DÖRT HAMASETİ: ABDÜLHAMİT, VAHDETTİN, MENDERES, ÖZAL

Türkiye sağı, özellikle milliyetçi, dinci ve muhafazakâr kesimler, tarihsel bazı isimler üzerinden hamasetle siyaset yürütmektedir. AKP eliyle kurulan yeni rejim, Cumhuriyet dönemini 90 yıllık parantez olarak görüp, Osmanlı'ya yeniden dönüşün hayalini kuruyor. Kendilerine bir kök ve gelenek ararken tarihi eğip bükmek bir yana tamamen değiştirerek yeni bir tarih yazıyorlar. Abdülhamit, Vahdettin, Menderes ve Özal sağın bayrak edindiği dört isim. Biz de Pusulamızda sağın bayrak edindiği 4 ismi konu edindir. İlk yazımız **AREN KARAELMAS** tarafından kaleme alınan "**ABDÜLHAMİT'TEN GERİYE KALAN: BASKI VE SANSÜR**" başlıklı yazı. İkinci yazımız hemen sonrasında Vahdettin üzerine bir tarih yazısı denemesi. "**VAHDETTİN'DEN KAHRAMAN ÇIKMAZ**" başlıklı yazı HARUN ÖZGÜR tarafından kaleme alındı. Menderes'i konu edinen yazımız ise **CEREN SONER** tarafından yazıldı. "**5'İNCİ AYIN 5'İNCİ GÜNÜ SAAT 5'TE KIZILAY'DA...**". Ve son yazımız Gülin Kara tarafından kaleme alındı: "**ÇANKAYA'NIN ŞİŞMANI İŞÇİ DÜŞMANI**". İyi okumalar...

Abdülhamit'ten Geriye Kalan: Baskı Ve Sansür

| **AREN KARAELMAS**

Abdülhamit, bugün geldiğimiz noktada AKP tarafından gerici Osmanlı imparatorluğu için kurtarıcı olarak adlandırılmaktadır. Özellikle güttüğü İslamcı siyaset nedeniyle pek çok alanda AKP'liler tarafından örnek alınan Abdülhamit için pek çok gerici vakıf ve dernek anma programı düzenlemekte, onun yaptıklarını örnek alarak faaliyet yürütmektedir.

Özellikle AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2. Abdülhamit'i örnek aldığı ifade etmekten hiç çekinmemektedir. Her türlü hamasete referans olarak Abdülhamit'i gösteren Erdoğan bugün geldiğimiz nokta da bu duruşunu devam ettirmektedir. Son zamanlarda sansür yasası konusunda da Abdülhamit'i örnek aldığı bir kez daha kanıtlayan Erdoğan ve AKP adeta 19.yy'dan kalma alışkanlıklarla siyaset yapmaktadır.

Osmanlı'nın son döneminde her türlü baskı ve

sansür ile ilerici aydınları baskılamaya çalışan Abdülhamit, kurduğu istibdat rejimi ile dağılmaya yüz tutmuş Osmanlı İmparatorluğu'nu kurtaracağını düşünmüştür ancak tarihin tekerlekleri onun tutamayacağı kadar hızlı dönmektedir.

Abdülhamit, diğer gerici hanedanlar gibi baskı ve sansürün kendileri için 'tehlikeli akımları' susturacağına inanmıştır. Kendisinin bizzat finanse ettiği jurnalciler ile saltanata tehlike oluşturacak bütün tehditleri yok etmeye çalışmıştır. Ancak Abdülhamit'in bilmediği ve hesaba katmadığı halkın gücü onu ve bütün jurnalcilerini alt etmeyi başarmıştır.

Sultan'ın kendi istibdat rejimini kurarken iki önemli alana yoğunlaşmıştır. İlki basın sansürüdür. Gazetelerden başlayarak bütün yazılı ve görsel basını kontrol altında tutma çabası olarak bilinen bu sansür politikası yıllarca süren baskının en önemli uygulamalarındandır. Rejimin bir diğer ayağı ise hafiyeler eliyle yürütülen

jurnallerdir. Her kesimden insanın peşine takılan hafiyeler eliyle elde edilen bilgiler Yıldız Sarayı'nda toplanmıştır.

Gazete Kağıtlarından Gelen Korku 'Basın Sansürü'

Abdülhamit döneminde Osmanlı coğrafyasında yeni gelişen basın üzerinde büyük sansür politikaları izlendi. Dahiliye ve Hariciye olmak üzere iki farklı alanda kurulan sansür kurulları hem iç hem de dış basını sıkı denetime tabi tutmaya çalıştı. Bunun yanında basılacak olan kitaplara da ayrı bir sansür kurulunca inceleme yapılarak baskı yapması izne tabi tutuldu. Sansür kurulundan izin alınmadan baskı yapan kitaplar da toplatılarak yakılmaktaydı.

Bu dönemdeki sansür politikaları sadece kurullardan ibaret değildi. Abdülhamit'in bizzat kendi korkusundan dolayı yasakladığı yüzlerce kelime vardı. Sultan kendi burnunun büyüklüğünden dahi çekiniyordu ki 'Sarayburnu' kelimesinin dahi gazetelerde yer edinmesini

yasaklamıştı. Bu kelimenin yanında hürriyet (özgürlük), müsavat (eşitlik), uhuvvet (kardeşlik) gibi kavramlarda bizzat Abdülhamit tarafından yasaklanmıştır.

Sarayın Paralı İspyoncuları 'Hafiyeler'

Kendi gölgesinden bile korkan Abdülhamit, bu korkusunu bizzat kendi kurdurduğu hafiyeler teşkilatı ile gidermeye çalışmıştır. Kendisi için tehlike arz eden herkesin jurnallerini takip eden Abdülhamit, dönemin önde gelen pek çok kişinin peşinden hafiyelerini yollamıştır.

Saltanatının ilk yıllarında yaşadığı travmalar sebebiyle iyice paranoyak hale gelen Abdülhamit, saltanatını korumak pahasına İngiliz Zırhlılarını İstanbul'a getirtmiştir. Bu durumdan sonra yaşanan olaylar sonucunda Kıbrıs adası

adeta Sultanın elleriyle İngilizlere teslim edilmiştir.

Abdülhamit'in jurnal ağı öyle geniş bir çevreye ulaşır ki imparatorluk topraklarından telgrafla direkt Yıldız Sarayı'na jurnaller gönderilir. Bu jurnaller kısa notlar halinde Sultan'a iletildikten sonra sandıklar içerisinde muhafaza edildiği bilinmektedir. Abdülhamit tahttan indirildikten sonra bu jurnaller konusunda tartışmalar devam etmiştir. Özellikle içerisinde özel bilgilerin yer alması bu belgelere ne yapılacağı konusunda belirsizlik hüküm sürmüştür. Önce jurnalleri tasnif etmeye çalışılmış ancak hepsinin tasnifi mümkün olmamıştır.

Sonuç

19.yy'ın başlarında giderek etkisini yitiren im-

paratorluklar, 20. yy'ın başlarında tamamen yok olmaya yüz tutmuştur. Özellikle gericiğin Çarlık Rusya ile merkezi hale gelen Osmanlı, uyguladığı bütün baskı ve yıldırma politikalarına rağmen dağılmaktan kurtulamamıştır.

2. Abdülhamit'in en büyük korkusu, gerçekleşmiş ama ironik bir şekilde buna sebebiyet veren olayların bazıları onun döneminde yaşanmıştır. İmparatorluk toprakları birer birer elden giderken Yıldız Sarayı'nda korku içinde yaşayan Abdülhamit ve Osmanlı, tarihin tekerlekleri altında ezilmiştir. Bugün AKP ile kurulmak istenen istibdat rejiminin de sonu çok iyi bilinmektedir ki Osmanlı gibi yıkılmaya mahkûm olacaktır.

Vahdettin'den Kahraman Çıkılmaz

| HARUN ÖZGÜR

Türkiye sağ devrimlerle hâlâ bir hesaplaşma içerisindedir. Hesaplaşmada birtakım şahsiyetleri öne sürerek saflarını da belli etmektedirler. Bugün hâlâ cumhuriyetin bir devrim ve Osmanlı'dan bir kopuş olduğunu idrak edememişlerdir. 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyetini Osmanlı'nın bir devamı olarak görmektedirler. Bu anlayışla cumhuriyetin devrimci kadrolarıyla saltanat yanlılarını aynı kefeye koyarak Kurtuluş Savaşını başlatan Mustafa Kemal ve devrimci kadrolar olmadığı Mustafa Kemal'i ülkeyi kurtarması için Vahdettin'in görevlendirdiğini söyleyecek kadar ileri gitmektedirler. Buradaki temel amaçları, laiklik, cumhuriyet ve anti-emperyalizm üzerine kurulan Cumhuriyetin değerlerini tahrif etmektedir.

Özellikle AKP iktidarı cumhuriyetin içini boşaltmak, önemsizleştirmek adına Vahdettin ve Abdülhamid gibi isimleri neredeyse kahraman olarak göstermektedirler. Bu şekilde tahayyül ettikleri neo-osmanlı anlayışını topluma yerleştirebileceklerdir. Bugün geline nokta Türkiye sağ, padişah ve Mustafa Kemal'i Türk büyükleri statüsünde değerlendirerek muazzam bir çarpıtma yapmaktadır. Bir tarafta Anadolu halkını anti-emperyalizmden ve yoksulluktan kurtarmak isteyen Mustafa Kemal diğer tarafta emperyalizmle iş birliği yapan, halka sırt çeviren padişah Vahdettin. Savundukları Vahdettin, Milli Mücadele sırasında İngilizlerle iş birliği yapmış Milli Mücadeleyi yürüten Anadolu Hükümetine karşı çıkmıştır. İngilizlerin kuklası haline gelmiş İstanbul hükümeti, bağımsızlık mücadelesi veren Anadolu halkının mücadelesini engellemek için her türlü yolu denemiştir.

Örneğin; İngiliz destekli Damat Ferit hükümeti Anadolu'daki bağımsızlık hareketini bastırmak için Kuvâ-yi İnzibâtiye'yi kurmuştur. İlerleyen

süreçlerde İstanbul hükümeti kendisinin desteklediği ayaklanmalar çıkarmıştır. Tüm bunlar yaşanırken başta padişah Vahdettin bulunmaktaydı. Ülkenin emperyalistler tarafından parçalanmasına hiçbir ses çıkarmayan Vahdettin, İngilizlerin emri altında anti-emperyalist mücadeleyi baltalamıştır. Vahdettin ve İstanbul Hükümetinin yaptıkları bu kadar açık bir şekilde ortadayken Türkiye sağındaki bazı tarihçiler hiçbir gerçekliği olmayan tezler ortaya atmışlardır. Bu tezlere göre 1) Milli Mücadeleyi başlatmak için Mustafa Kemal'i Samsun'a yollayan Vahdettin, 2) Kurtuluş Savaşı diye bir şey yok Atatürk'ü Samsun'a yollayan İngilizlerdir.

Tezlerin Yanlışlığı

21 Nisan 1919'da Amiral Carltrohe Karadeniz'deki çeteleri kontrol altına almak adına Osmanlı Hükümeti'ne bir nota verdi. Bu notanın altyapısına baktığımızda İngilizlerin gelecek planı için önemliydi. Mondros Ateşkes anlaşmasında sonra İngilizler petrolün önemi için Musul, Irak, Kafkasya üzerinde durmuşlar; Karadeniz'i kontrol etmek için ise Samsun, Trabzon ve Sinop limanını kontrol etmeye çalışmışlardır.

İngilizlerin Karadeniz limanları ve Karadeniz bölgesine yönelik ilgileri sadece Kafkas bölgesindeki petrol yataklarını ele geçirme isteklerinden kaynaklanmıyordu. Bilindiği gibi, o sırada İngiliz sömürgesi olan Hindistan'ın denetim altında tutulması, İngilizlerin emperyalist emellere dayalı siyasal ve ekonomik çıkarlarının sürdürülmesi yönünden de çok önemliydi.

Osmanlı hükümeti İngilizlerin bu notasının ardından müfettişlik kurma çalışmalarına başladı. Osmanlı hükümeti merkezi Erzurum olan 9. Ordu Müfettişliğine Mustafa Kemal'i görevlendirir. 16 Mayıs 1919'da Karadeniz'deki güvenliği sağlamak amacıyla Mustafa Kemal

yola çıkar Burada dikkat edilmesi gereken husus resmî tarih derslerinde öğretilen "geniş yetkilerle" Samsun'a çıktığıdır. Geniş yetkilerin verinin Vahdettin olduğu muhafazakar-Osmanlı tarihçiler tarafından savunulur. Halbuki Mustafa Kemal bu yetkileri kendi girişimleri ve istekleri sayesinde gerçekleştirmiştir. Görev ve yetkiler konusunda Mustafa Kemal özellikle eklediği sivil erkana ve valilere emir verme yetkisidir. Bu yetkiyle Anadolu'da istediği örgütlenmeyi daha kolay yapabilecekti. Yetki ve emir konusunda istediğini alabilmesinin nedeni I. Dünya savaşında cephe arkadaşı olan ve Milli Mücadele'de birlikte oldukları dönemin Genelkurmay 2. Başkanı olan Kazım İnanç'la birlikte hazırlamasıdır.

Böylece, Anadolu'ya geçince ilk aşamada, Anadolu'da ordular dağıtılmış, güçsüz ancak unvanlar olan komutanlar ve sivil yöneticiler, vali ve mutasarrıflarla yasal olarak ilişki kuracak konuma geçmiş oluyordu

Neden Mustafa Kemal görevlendirildi? İngilizler I. Dünya Savaşı'ndan sonra İttihatçıların tekrardan direnebilecek ihtimalinde olmalarından rahatsızdılar ve yakaladıklarını sürgüne yolluyorlardı. İttihatçılar I. Dünya savaş sırasında cephelerde savaştıkları kadar Balkanlardan Ortadoğu'ya kadar geniş bir örgüt hattı kurmuşlardı. (Ne kadar güçlü olduğu tartışılır) Mustafa Kemal de o dönem İttihatçılarla birlikteydi fakat ana kadroda değildi, İngilizlerin gözüne batmıyordu. Aynı zamanda İttihatçıların ana kadrosundaki Enver Paşa ile arası da iyi değildi. Padişahla birlikte Almanya seyahatine çıkmıştı ve padişahla bir sorunu bulunmuyordu. İngilizler tüm bunlar doğrultusunda İngilizler Mustafa Kemal'in atmasına ses çıkarmadılar.

Ortaya atılan tezlerin nasıl bir çarpıtma oldu-

ğuna bakalım.

Mustafa Kemal Samsun'a geldikten 20 gün sonra tekrar çağrıldı. İngiliz Karadeniz Orduları komutanı Mustafa Kemal'in Anadolu'daki hareketlerinden şüphe duyuyordu. İngiliz gizli raporlarında da Mustafa Kemal'in örgütlenme çalışması yaptığına dair de bilgiler vardı.

Sultan Vahdettin'in siciline baktığımızda Vahdettin, Kuvay-i Milliye hareketine karşı tavır aldı. Bir nevi Kuvayi Milliye'ye iç savaş açtı ve Sivas kongresini dağıtmak amacıyla Harput Valisi Ali Galip'i görevlendirdi. 16 Mart 1920'de İngilizler Şehzadebaşı karakolunu basarak İstanbul'u işgal ettiler. Ülkede tüm bunlar yaşanırken Vahdettin sesini çıkarmıyor İngiliz emperyalizminin lehine tavır alıyordu.

Vahdettin Mustafa Kemal'i görevlendirmiş olsa ilerleyen süreçlerde karşısında durmaz. İngilizler Mustafa Kemal'i görevlendirse 20 gün sonra tekrar çağırılmaz. Tüm bu gerçeklerin ışığında milli mücadeleyi başlatsın diye Vahdettin'in gönderdiği ve İngilizlerin Mustafa Kemal'i görevlendirdiği tezleri tamamen boşa çıkarıyor.

Türkiye'deki milliyetçi-muhafazakâr tarihçi takımı Vahdettin'in bu denli ulusal mücadeleye karşı hâlâ masum gösterme çabası içerisindedir. Ulusal mücadeleye karşı emperyalizmle işbirliği yapmış bir padişahı emperyalizme karşı savaşmış Anadolu halkıyla bir tutmaktadırlar. Bu anlayış büyük bir çelişki içermektedir. Atatürk ve Vahdettin'i aynı kefeye koyarak tarihin gelişim yasasından da bir haberler. Atatürk'ün yaptıklarına tarihsel materyalizm anlayışıyla baktığımızda ilerici bir hamledir ulusal mücadele sonucunda burjuva-demokratik devrimi gerçekleştirmiştir. Vahdettin tarafına baktığımızda emperyalizme sesi çıkarmayan, saltanattan vazgeçmeyen gerici bir anlayıştır. Türkiye sağının tarihçilerine sormak lazım kendilerinin de Türk büyüğü dedikleri Atatürk Vahdettin'e doğrudan hain dediği halde daha neyi savunmaktadırlar. Eğer tarihsel gerçeklerden haberleri yoksa Nutuk'ta yazılanlar ve 25 Eylül 1920 Gizli Celse Zabıtlarını hatırlatalım.

"...Meclisi Âlinizde şimdiye kadar pek büyük ve cidden tarihî cüretler gördük. Maateessüf şimdi makamı hilâfet ve saltanatı işgal eden zat bu millet için hain bir adamdır."

"Sakîm bir tevârüs usûlü neticesi olarak, büyük bir makam, tantanalı bir unvan ihrâz edebilmiş bir sefilin, izzet-i nefsi çok yüksek, asil bir milleti nasıl hacil bir vaziyete düşürebileceği, o zaman, daha tabii surette anlaşılır."

Fi'l-hakika, her ne sebep ve suretle olursa olsun, Vahideddin gibi hürriyet ve hayatını milleti içinde, tehlikede görebilecek kadar âdi bir mahlûkun, bir dakika dahi olsa, bir milletin re's-i kârında bulunduğunu düşünmek ne hazindir! Şâyân-ı teşekkürdür ki bu alçak, mevrus saltanat makamından millet tarafından ıskat olunduktan sonra, denâetini itmâm etmiş bulunuyor. Türk milletinin bu takaddümü elbette, takdire lâyıktır."

Türkiye sağ Vahdettin'i sahiplenmeyi politik bir hamle olarak yapmaktadır. Muhafazakâr halkı konsolide edebilmek adına ecdat, Osmanlı, Abdülhamid vb. benzeri söylemler kullanmaktadırlar. Bunu yaparken de özellikle AKP döneminde liberal tarih tezleriyle ittifak da kurmuşlardır. Tarih tezleri dışında son dönemde yapılan Türk-İslam sentezi doğrultusunda yapılan tarihi diziler, filmler tamamen gerici rejimi hizmet etmek amacıyla yapılmaktadır. Padişah kültü oluşturarak halkı iradesiz bir konuma getirilmek istenmektedir.

Sosyalistler Milli Mücadele ve Vahdettin Konusuna Nasıl Bakmalıdır

Sosyalistler, 1923 devrimi gerçekleştikten sonra Kemalist iktidarın nasıl bir sınıfsal tercih yaptığını gayet iyi bilmektedir. Milli Mücadele kazanıldıktan sonra Kemalist iktidar yüzünü batıya dönmüştür.

Gerek işbirlikçi Osmanlı hükümeti, gerekse devrimci Ankara hükümeti, bir bakıma benzer sınıfsal yapıya sahiptirler. Her iki hükümet de, hakim oldukları bölgelerde egemen sınıfların temsilcisidir. Şu farkla ki, İstanbul hükümeti Anadolu'yu da sömürme durumunda bulunan ve emperyalizmle işbirliği halinde gayri-millî bir

ticaret burjuvazisinin çıkarlarını yansıtırken, Ankara hükümeti Anadolu'nun milli bir karakter taşıyan temsilcisidir. Fakat Osmanlı padişahı aynı zamanda halife olduğundan, İslam, emperyalizm ve İstanbul burjuvazisi lehinde Anadolu'da karşı devrimci bir araç olarak kullanılmaktadır.

Sosyalistler kimi zaman Kemalist olmak da suçlanmaktadır. Sosyalistler sınıfsal açıdan 1923 devrimin nereye oturduğunu, eşraf(burjuva) desteğiyle milli mücadelenin yürütüldüğünün farkındadır. Sosyalistler tarihe diyalektik bakar. Diyalektik, gerçek dünyada ya da düşüncede hiçbir tekil şeyin sabit kalmadığını, tersine sürekli değiştiğini, her şeyin her kurumun bir başlangıcı olduğunu ve bu nedenle de zorunlu olarak bir sonu, yükselme ve gerileme safhaları olduğunu öğretir. Diyalektik her şeyin her kurumun düşüncenin kendi karşısına dönüştürerek yok olduğunu kanıtlar. Tarihsel materyalizmin ilerici yasası işlemektedir; feodal kökleri bulunan Osmanlı İmparatorluğu yıkılmış ve yerine burjuvazi önderliğinde Cumhuriyet kurulmuştur. Bizim burada durduğumuz konum, gerici, feodal kökleri olan emperyalizmle işbirliği yapan Vahdettin'in karşısındır. Biz sosyalistler olarak Vahdettin halkına ihanet etmiş, emperyalizmle işbirliği yapmış, ilerlemenin karşısında durmuş "haindir". Bizler ne liberaller gibi gericilerle (Vahdettin) barışırsak ne de ulusalcılar gibi yerimizde sayarız. Her daim ileriye savunuruz ta ki sosyalist devrimle taçlanana kadar.

Kaynakça:

- (1) Alev Coşkun, Samsundan Önce Bilinmeyen 6 ay ; işgal, hüzün, hazırlık, 1.bs.(İstanbul:Cumhuriyet Kitapları),334
- (2) Coşkun Alev, Samsundan Önce Bilinmeyen 6 ay ; işgal, hüzün, hazırlık, 377
- (3) Sina Akşin, İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele-V, Büyük Zafer, İyonya Niyetlerini Çökerten Muharebe, (1921-1922), 1.bs.(İstanbul:Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları,2022),205
- (4) TBMM, Gizli Celse Zabıtları, 72. Birleşim
- (5) Atatürk, Nutuk, (İstanbul Yapı redi Yayınları,2014)
- (6) Taner Timur, Türk Devrimi ve Sonrası, (İstanbul:İmge Yayınları,2018),27

5'inci Ayın 5'inci Günü

Saat 5'te Kızılay'da...

| CEREN SONER

AKP döneminde ismini sıkça 'demokrasi şehidi' olarak duyduğumuz Adnan Menderes; Türkiye tarihinin dönemeçlerinden '60 Darbesi'ne varan yolu döşeyen isimlerin en başında geliyor. Hatta sağcıların

Menderes, Özal ve Erdoğan'ın fotoğraflarını yan yana koyarak "Astınız, zehirlediniz, yedirmeyiz" şeklinde yaptığı 'Milletin Adamları' başlıklı capslelere denk gelmemiş olmak mümkün değil. Bu yazılarla birlikte tarihin nasıl çarpıtıldığını, bugün 'Milletin Adamları' olarak

anılan isimlerin dönemlerinde nasıl hain ilan edildiklerini irdelemek niyetindeyiz.

Ülke ekonomisini iflas ettiren siyasetçi olarak anılan Menderes, tarihimizde ayrı bir yer tutuyor. Herkesin bildiği üzere Cumhuriyet,

Osmanlı'dan kalan dış borçların içine doğmuş; bu bağlamda devletçi politikalarıyla öne çıkan bir ekonomi modelini benimsemişti. Bu modelle ilerlenmesinin elbette başka sebepleri de var, yerli burjuvazinin olmayışı gibi, fakat dış borcun dışa bağımlılık demek olduğunu bir kenara yazmak; Menderes dönemini anlamak açısından ön plana çıkıyor. Peki Adnan Menderes ülke ekonomisini nasıl iflas ettirdi?

DP Dönemi Ekonomi

1950'de iktidara gelen Menderes hükümeti, iç tasarrufu fazlasıyla aşan yatırım hamlelerine girince dış finansman ihtiyacını ihracatla karşılayamadı ve 1953 yılının sonuna kadar altın ve döviz rezervlerini tüketti. Aynı zamanda Adnan Menderes'in daha sonra Yassıada'da görülecek olan Örtülü Ödenek Davası'nda hazineden zimmetine para geçirdiği, II. Abdülhamit'in akrabalarına maaş bağladığı ve Büyük Doğu Dergisinin sahibi Necip Fazıl Kısakürek'e binlerce lira hibe ettiği ortaya çıkacak; bu iddiaların bir kısmına "Haberim yok", diye cevap verecekti. Örtülü ödenek Resmî Gazete'de şöyle tanımlanıyor: "Kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmetleri, devletin milli güvenliği ve yüksek menfaatleri ile devlet itibarının gerekleri, siyasi, sosyal ve kültürel amaçlar ve olağanüstü hizmetlerle ilgili hükümet icapları için kullanılmak üzere devlet bütçesine konulan ödenektir." Konuyu bu bağlamda değerlendirmek, Menderes hakkında okuyucuya açık bir fikir verecektir. Necip Fazıl gibi birinin Adnan Menderes'ten neden ödenek aldığına yazının ilerleyen kısımlarında değineceğiz fakat bir dizi yolsuzlukla birlikte 1956 yılında borç servisindeki yıllık artış, ihracat gelirindeki yıllık artışı fazlasıyla aşarak borcun GSYH içindeki payını arttırmış; 1958 yılında dış borç, 256 milyon dolara ulaşmış ve bu borcun ödenememesiyle birlikte Moratoryum ilan eden hükümet, ülke tarihinde ilk kez IMF'nin kapısını çalmıştır. Anlaşma; bu tarihe kadar olan 422 milyon dolarlık borcu 1971 yılına kadar taksitlendirirken o dönem 2.80 TL olan dolar; 9 TL'yi bulmuştu. (Dr. Mahfi Eğilmez, Devletler Batar mı?)

Bir yandan da 6-7 Eylül Olaylarını (1955) alttan alta tertip eden hükümetin; evleri, işyerleri yakılıp yıkılan ve ülkeyi terk etmek zorunda kalan gayrimüslim yurttaşlardan kalan sermayeyi Müslüman iş adamlarına akıttığı; böylelikle milli burjuvazi yaratma hedefine yaklaşırken aynı zamanda yabancılara petrol arama ve çıkarma izni verdiği; hatta Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu (1954) çıkarttığı akıllardan bir an olsun silinmemesi gereken meselelerdir. 6-7 Eylül Olaylarının hiçbir delile dayanmadan solcu kesimin üzerine yıkılmaya çalışılması da düşünülecek önemli bir nottur.

DP İktidarı, Emperyalizm ve NATO

Menderes dönemi yalnız ekonomide değil, siyaseten de dışa bağımlılığın yerleştiği bir dönem olarak hatırlanmalıdır. Bu, kaçınma çabasına rağmen içine düşülen, el mahkûm bir durum olarak değil; bile isteye emperyalizmin kucağına sürüklendiğimiz bir dönem olarak değerlendirilmeli. Bu değerlendirmenin nedenleri, daha iktidara gelir gelmez Kore Savaşı'na asker gönderilmesinin altındaki hesaplarda yatmaktadır. Menderes, savaşa girme kararının tartışıldığı toplantıda "Ortak güvenlik ruhunu

yürütmek ve itibarımızı yükseltmek bakımından bu bizim hesabımıza yaman bir fırsattır. NATO'ya kabul edilmemize de köprü olabilir." demiştir. Dünyanın en büyük terör örgütü olan NATO'ya girebilmek için esas vazgeçilen bağımsızlık ve elbette daha Kore'nin nerede olduğunu bilmeyen bine yakın annenin bine yakın evladı oldu. (Türkiye, Kore Savaşı'nda en çok şehit veren üçüncü ülke olmuştur.)

Ülkede gerici siyaseti yükselten Menderes hükümeti, Saraçoğlu döneminden (1942-46) devraldığı anti-komünizmi de başa yazarak NATO'ya girmenin bütün 'gerekliklerini' hevesle politika haline getiriyordu. Bu politikalarından en çok etkilenen; ülkenin ilerici ve komünist aydınları oldu. Kore Savaşı'nı protesto eden Barışseverler Cemiyeti kapatılmış, Nazım Hikmet yurttaşlıktan çıkarılmış, akabinde '51 Türkiye Komünist Partisi Tevkifatı olarak bilinen süreç açılmış ve 187 kişi tutuklanmıştır. Bu süreci belki de en iyi TKP'li Zeki Baştımar'ın ifadeleri özetliyor:

"Bu dava ise doğrudan doğruya siyasi maksatla açılmış ve kanunun açıklığına rağmen yine siyasi maksatlarla askeri mahkemeye verilmiştir. Çünkü tevkifler sırasında Atlantik Paktı'na girmek için her çareye başvurmakla meşgul olan Hükümet, memleketi komünizm tehdidi altında göstermek ihtiyacında idi. Çünkü emperyalistlerin ve başta Amerikalıların gözüne girmek ve memleketi onlara cazip göstermek Hükümetin siyasi ihtiraslarına uygun düşüyordu."

Komünistlerin ve ilerici aydınların mahkûm edildiği bu dönemde, siyasi egemenlik kurmak için İslamcılığı yükselten DP iktidarının Necip Fazıl gibi irticacı isimleri fonlaması boşa görülmemeli.

Menderes İstibdatı

Tevkifatla beraber sosyalist siyaseti fiilen yasaklamayı amaçlayan Demokrat Parti iktidarı döneminde 141 ve 142. maddeler (*) ağırlaştırıldı (1951), 'solla mücadele' amacıyla ve NATO'nun emriyle Seferberlik Tetkik Kurulu (1952) kuruldu. Henüz iktidara gelmeden sendikalara grev ve toplu sözleşme hakkını tanıyacağı vaadinde bulunan DP, hükümet programında yer verdiği grev ve toplu sözleşme hakkı ile ilgili yasa tasarısını TBMM'ye sunmadığı gibi, 1951'deki hükümet programında greve hiç yer vermedi ve sendikalardan bu yönde gelen taleplere bu kez kendisi baskı uygulamaya başladı.

Yine NATO standartlarına uymadıkları gerekçesiyle tank ve silah fabrikaları kapatıldı. Aynı zamanda Yassıada'da yargılanma sebeplerinden biri olarak Menderes; kurduğu Vatan Cephesi'yle basın yayın organlarını kendi tekeline almış ve radyoda Demokrat Parti destekçilerinin isimlerinin okunduğu distopik bir uygulama getirmişti. Bu dönemde muhalif yazarlar tutuklandı, basın sansürlendi ve 27 Mayıs'a giden süreçte Tahkikat Komisyonu kuruldu. Bu bağlamda Menderes'in son meclis konuşmasına dikkat çekmek yerinde olacaktır (Emin Özgönül'ün Sözcü Gazetesi'ndeki haberi):

"Bu sabah Mülkiye mektebinde derse girme-

mek suretiyle mektep avlusunda toplandılar ve birtakım şamatalar ve bağışmalar ile bir harekete başladılar. Polis ve zabıta kuvvetleri, İstanbul'da olduğundan daha süratli ve şiddetli tedbir aldı. Bundan sonra olacakları sürat ve ciddiyetle karşılamak icabeder. Ulus gazetesi ve Dünya gazetesi çıkan bir yalan havadis nedeniyle müddetsiz olarak kapatıldı. Hangisinde varsa hepsi kapatılacaktır.

Bugün filen ihtilal içindeyiz. Bütün bunlar yapılırken, memleket menfaatlerini müdafaa ve muhafaza etmek ve kestirme yoldan her yerde her hareketi lokalize etmek suretiyle netice yolunda tertip almaktayız. Bu gazeteleri kapatacağız, bu adamları içeri tıkacağız. Girilmezmiş, emir verdik 'Derhal girin' dedik. Üniversiteye girmek değil, temelini altına gireceğiz. Bize vatan lazımdır, hadiselerin nereden nereye geldiğini gördük. Belki bu akşam belki yarın akşam hususi bir mahkeme kuracağız. Bunlar kimin nesiyile uğraşılıyor. Memleketin selameti, asayışı, haysiyeti ve itibarını berhava etmek için... Biz de burada oturacağız, seyredeceğiz. Buna ihtimal verilebilir mi? Tek başımıza silahlarımızı alıp onları kahru tedmir (yok etmek) ederiz..."

1950-1960 yılları arasında on yıl süreyle Başbakanlık yapan Adnan Menderes, darbenin ardından Yüksek Adalet Divanı'nda yargılandı ve hakkında açılan 13 davanın 12'sinden suçlu bulunarak idam edildi. Yargılandığı suçların bazıları; örtülü ödenekten zimmetine para geçirmek, 6-7 Eylül Olaylarına haberi olmasına rağmen müdahale etmemek, kanuna aykırı olarak üniversite basmak ve halka ateş açtırmak, devlet radyosunu siyasi çıkarları için kullanmak, Tahkikat Komisyonu'nun kurulması ve gereğinden fazla yetkiyle donatılması...

Sonuç Yerine

Menderes, demokrasi söylemleriyle iktidara taşıdığı Demokrat Parti hükümeti boyunca oyunu aldığı emekçi sınıfa ve aydınlara ihanet eden bir sürü eylemde bulunmuş ve bu kesimleri karşısına almış, bugün hala yüklerini taşıdığımız bir dizi karara imza atmış, muhalefeti hukuka aykırı şekilde baskılamış ve binlerce insanın kanı ellerinde olan bir siyasetçi olarak anılmalı. Bugün ondan bir demokrasi şehidi çıkarmak isteyenler, aynı yolun yolculuğunu yapmaktan başka bir amaç gütmemektedir. Bu amacı taşıyanlara, her fırsatta onu ve devamcısı olan Özal'ı ananlara bizlerin de bir mesajı var:

"Biz şimdi alçak sesle konuşuyoruz ya Sessizce birleşip sessizce ayrılıyorz ya Anamız çay demliyor ya güzel günlere Sevgilimizse çiçekler koyuyor ya bardağa Sabahları işimize gidiyoruz ya sessiz sedasız Bu, böyle gidecek demek değil bu işler Biz şimdi yan yana geliyoruz ve çoğalıyoruz Ama bir ağızdan tutturuğumuz gün hür lüğün havasını İşte o gün sizi tanrılar bile kurtaramaz."

555K (Cemal Süreya)

Kaynakça:

(*) https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc034/kanuntbmmc034/kanuntbmmc03405844.pdf

Çankaya'nın Şişmanı İşçi Düşmanı!

| GÜLİN KARA

Emperyalizm işbirlikçiliği, piyasacılık, gericilik, işçi düşmanlığı... Sağın tüm alamet-i farikalarının toplandığı bir isim Turgut Özal. Bugün, AKP'sinden CHP'sine düzen siyasetinin öve öve bitirememesine ve Özal'ı bu denli sahiplenmesine sağa kaymış siyaset ekseninde şaşmamak gerekiyor. Bilinmeli ki Nakşibendi Tarikatı'nın öz çocuğu olan, gerçek bir patron sevdalısı ve emperyalizm hayranı Özal şahsında sahiplenilen, gerici tarikatlar, emperyalizme göbekten bağımlılık, özelleştirmeler, rüşvet, yolsuzluk, yoksulluk ve kirli bir siyasettir.

Düzen siyasetinde Özal'a duyulan "hayranlık", ülkemizin yakın tarihine damga vuran liberalizasyon sürecinin getirdiği büyük dönüşümün sembol isimlerinden olmasıyla ilgilidir. Özal'ı Özal yapan, Devlet Planlama Teşkilatı'nda müsteşarlık yaparken kamucu isimlerin tasfiyesiyle boşalan yerlere Nakşibendi Tarikatı üyelerini doldurması, Dünya Bankası danışmanlığını yapması, gerçek bir patron dostu ve sermayenin "adamı" olması- Sabancıların Genel Koordinatörlüğünü yapması, "hür teşebbüs" adı altında memleketimizi özelleştirmelerle yağmaya açması, Amerika'nın Irak'a işgaline alkış tutması, 12 Eylül'ün mirasçısı, 24 Ocak Kararları'nın uygulayıcısı olmasıdır! Bu sebeple asıl ele alacağımız nokta bir figür olarak Özal'ın siyasette yükselişi ve düşüşü değildir. Özal, sağın tipik bir karikatürü olsa da "Özal'lı yıllar" öncesi ve sonrasıyla bundan çok daha fazlasını ifade etmektedir.

Dünya Dönüşürken Değişen dünya düzeninde neoliberalizm dünyayı bir ahtapot gibi sararken, Türkiye'nin uluslararası emperyalist kapitalist sisteme entegrasyonunu ifade eden bir sürecin kapıları aralanmış; memleketimiz ciddi bir dönüşümün parçası olmuştur. Bu dönüşüm ithal ikameci modelin terk edilerek, serbest piyasa ekonomisinin gerekliliklerinin yerine getirilmesini içermekte yalnızca sermaye birikiminin değil, Türkiye toplumunun ve Türkiye siyasetinin de dönüşmesi anlamını taşımıştır. Bu yolda Türkiye sermaye sınıfının önündeki engellerin somutlanması ve bunların tek tek

üzerine gidilmesi, dönüşüm sürecinin en önemli uğrak noktası 12 Eylül Amerikancı faşist darbesidir. Türkiye'de yükselen işçi sınıfı hareketinin bastırılması ve Türkiye'nin uluslararası sisteme entegrasyonunun sağlanması noktasında önceden alınan yalnız emekçilerin meydanları hınca hınç doldurduğu günlerde uygulanamayan 24 Ocak Kararları aynı zamanda Özal'ın Türkiye siyasetinde çok konuşulacağı dönemin de işaret fişeği sayılabilir.

Emeğe Yönelik Saldırılar Büyürken Memleket Talana Açılıyor: 24 Ocak Kararları ve Emperyalizmin Alkışları

Özal'ın 12 Eylül'den önce, 12 Eylül'de ve sonrasında hükümette çeşitli görevlerde bulunduğu gerçeği de aslında bütün meselenin memleketi "piyasadan" yana dönüştürmek olduğunu göstermektedir. Öyle ki liberalizasyon sürecinin sancılı ilk dönemeçlerinde kendine hep yer bulabilmiştir. Öyle ki Cuntanın ekonomiden sorumlu başbakan yardımcısı olduğu ve 12 Eylül'ün getirdiği 24 Ocak Kararları'nın uygulayıcısı olduğu unutulmuş gibi bir de "sivil cumhurbaşkanı" olarak övülmüştür.

Darbeci Kenan Evren'in yıllar sonra katıldığı televizyon programında "12 Eylül olmasaydı bu ekonomik programın neticelerini alamazdık" diye bahsettiği 24 Ocak Kararları, Türkiye'de kamu yatırımlarının kesilmesi, devletin ekonomiden uzaklaştırılarak KİT'lerin özelleştirilmesiyle memleketin satışa çıkarılması anlamına gelmekte, aynı zamanda tarımın tasfiyesini getirmekte, dışa bağımlılığı perçinlemekte ve reel ücretlerin düşürülmesini ele almaktadır. Özal, bu dönüşüm uğruna serf ettiği çabalarından dolayı Amerika Başkanı Reagan tarafından "Sayın Özal'ın şimdiye kadar, serbestleşme politikaları ile kısılanacak bir ekonomik büyüme hızını yeniden düzenlemede elde ettiği başarı, bu hakikati göstermektedir. Amerika Birleşik Devletleri, Türkiye'nin ekonomik programını şiddetle desteklemekte ve Türkiye'nin mesul ve muvaffak bir şekilde milletlerarası finansal mükellefiyetlerini yerine getirmesini alkışlamaktadır." sözleriyle de "onaylanmıştır."

Sahiden Özal'lı yıllarda Türkiye ekonomisinde %5.2'lik bir büyüme gerçekleşse de emekçilerin ekonomiden aldığı pay, Türkiye'nin 200 Yıllık Ekonomi Tarihi kitabında Şevket Pamuk'un aktardığına göre, %30 oranında azalmıştır. 91 Bükük Madenci Yürüyüşünde, sınıfın taktığı isimle, "Çankaya'nın şişmanı işçi düşmanı"dır. "Ben zenginleri severim" diyen bir pratiğin Türkiye ekonomi politikasına yansımaysa tek başına yoksulluk, işsizlik ve hayat pahalılığı değildir.

Özal'ı Anarken Bunları da Sahipleniyor Musunuz?: Rüşvet, Kayırma, Hukuksuzluk

"Sivil Cumhurbaşkanı" denilerek takdir edilen Özal, kimilerine göre 12 Eylül karanlığından çıkışın bir anahtarıydı. Yani en yalın haliyle, "bunlar bir gitsin de gerisine bakarız" o zamanlarda da vardı! Özellikle ülke kaynaklarının teker teker satışa çıkarıldığı özelleştirme hamleleriyle hukuk defalarca kez çiğnendi, "Anayasayı bir kere delmekle bir şey olmaz" sözlerini söyleyen bir Cumhurbaşkanı olarak Özal burjuva düzenin anayasasını bile çiğneyerek, hukuksuzluğun Türkiye'ye yerleşmesinde ve cumhuriyetin altını oymanın demokratikleşme sayılmasında yine öncülük etmiştir.

"Seçimden önce zam yapacak kadar enayi miyim?" diyen Özal, aynı zamanda "Benim memurum işini bilir" diyerek rüşveti de meşrulaştırarak, sağın kirli siyasetinin cisim bulmuş haliydi. Yolsuzluk suçlarını da kapsayan şartlı tahliye yasasını imzalamıştı. Türkiye'nin yaptığı ihracatın, TBMM Araştırma Komisyonu'nun raporuyla da tasdiklendiği üzere, üçte ikisi haliydi. Özal yaşamı boyunca, bir gerici, bir zengin seveci, bir işçi düşmanı ve emperyalizm işbirlikçisi olarak yazmakla bitmeyecek kadar kara lekeye imza attı.

Birikim rejimindeki dönüşümle beraber belirli üst yapısal dönüşümlerin hayata geçirilememiş olması ve yarattığı karanlıkta boğulmasıyla sonuçlanacak siyasi krizler, Özal'lı yılların da sonunu getirdi. Artık bu üst yapısal dönüşümlerin sağlanması misyonu ise kendinden sonrakilere kalıyordu.

Yoldaştan Mektup

Fransa'dan Selamlar

Merhaba değerli yoldaşlar,

Öncelikle sizlere Fransa'dan selamlarımı iletiyorum.

Yurtdışı çalışmasında olan bir yoldaşınız olarak Türkiye'ye baktığımda Partimizin değerlendirmelerinin dışında zaten söyleyecek çok fazla bir şeyim bulunmuyor. Ancak Fransa'daki gözlemlerimi, izlenimlerimi sizlere aktarmaya çalışacağım. Bir antreman yazısı olarak bu yazıyı değerlendirirseniz sevinirim çünkü devamını elimden geldiğince haberlerle de sizlere iletmeye çalışacağım. Öncelikle şunun altını iyice çizmemiz ve bilmemiz gerekiyor ki ne Fransa'da ne de Avrupa'nın herhangi bir ülkesinde toz pembe bir hayat yok. Fransa'da özellikle pandemi sürecinden itibaren tüm gıda ve diğer ürünlerde gözle görülür şekilde fiyat artışı olduğunu söyleyelim. Bu artışlar Rusya-Ukrayna arasında yaşanan durum ile birlikte tüm ürünlere yansiyarak devam etti. Bunun sonucunda da gözle görünür bir örnek olarak yüzlerce kişinin Dayanışma Restoranları'na gidip yemek sırasına girmesini verebiliriz. Sadece Strazburg bölgesinde en az bu şekilde 5 adet restoran bulunmakta. Tabii ki bundan faydalan-

nanlar zaten yoksul olan ve bu süreçte yoksullaşan halk ve mülteciler oluyor. Dünya çapında yaşanan ekonomik kriz etkisi ile birlikte işsizlik Fransa'da da kendisini hissettirmeye başladı. Çok fazla göç alan bir ülke ancak bir o kadar da barınma sorununun da yaşandığı bir ülke. Bundan dolayı Fransa'nın hangi bölgesine giderseniz gidin çadırlarda yaşamaya çalışan insanlarla, bankalarda sabahlayanlarla karşılaşmanız kaçınılmaz. Kapitalizmin vahşiliği her alanda kendisini hissettiriyor.

Bilindiği üzere Fransa'da iktidarda Emmanuel Macron var. Partisinin adı La République en Marche, yani "Cumhuriyet Yürüyüşü Hareketi". Pandemiden önce hayat pahalılığına ve yeni istenen emeklilik yasasına karşı çok fazla grev eylemleri yapıldı ama sonuç alınmadı.

Halkın çoğunluğu Macron'u istememesine rağmen uzun süredir iktidarda duruyor.

Bunun sebebi ise çok açık: Aslında Fransa'da da CHP versiyonu siyaset tarzı oldukça yaygın ve tabii tutarsız siyaset ile, halka güven veremeyen düzen içinde reform yapma amacıyla partilerin

olması da...

Fransız Komünist Partisi (PCF) ise, işçi siyasetinden tamamen kopmuş (zaten öyleydi denilebilir tabii) reformist bir parti. Stalin'i ağızlarına almaktan korkan ve utanan, hatta sistematik olarak ona bir şekilde saldıran ilginç bir parti. Stalin'e saldırmak o kadar meşru ki çocuklara eğitim derslerinde bir katil canı olarak gösterilip Hitler ile eş değer tutuyorlar. En büyük hayal kırıklığı da paylaşım şimdilik yazıma son veriyorum: Fransız Komünist Partisi'nin yaptığı eylemlerden birine katılmışım ve gur sesimizle sloganlar atacağımızı düşünürken kedi miyavlaması gibi ses çıkmasına çok şaşırılmışım. Bununla birlikte o alıştığımız parti disiplini burada görmek (hiçbir partide) mümkün değil.

Kısaca Fransa'da sosyalist hareketlerin örgütlenme alanının fazla olduğunu ama bir sınıf partisinin yoksunluğu, eylemlerin ve kızgın halkın bir yerden sonra sönümlenmesine yol açıyor. Fransa'dan selamlarımla şimdilik bu kadar diyelim.. Sevgi, özlem ve yoldaşça...

■ Emin Taşkın

16.Sayfadan devam >>

mektedir.

Bu taslağa göre o halde altılı masanın bu anayasanın bu hükmünü yerine getirmek için işsizliği yasaklaması, sermaye sistemini ortadan kaldırması, özelleştirme uygulamalarına son vermesi hatta NATO'dan çıkması, AB sömürü anlaşmalarını yırtıp atması gerekmektedir.

Madem temel hak ve hürriyetlerden bahsediyoruz. O halde tam da bunları konuşmalıyız.

Eşitliğin sağlanmadığı bir sistemde, anayasada sonsuz hürriyet sıralansa bile, onları kullananlar ve kullanamayanlar olarak yine sınıfsal bir ayırım olmayacak mı?

Peki ya laiklik?

Altılı masanın böyle bir derdi o kadar yok ki? Sunduğu anayasa taslağında bile bunun için göstermelik dahi olsa bir değişiklik, bir vurgu, bir sağlama alma, bir koruma yok.

Bağımsız bir ülke mi dediniz?

Laiklikte durum neyse burada da aynı.

AKP'nin tahrip ettiği üst yapı kurumlarının yeniden düzenlenmesi bir ilerleme olarak sunulmaktadır bizlere, oysa ki, eğitim alanında YÖK'ün kaldırılmasından daha önemli olan paralı eğitime son verilmesidir. Altılı masanın YÖK'ü kaldırmaya gücü yetmekte ancak parasız eğitimi sağlama gibi bir derdi bulunmamaktadır.

Yargıda savunma ve iddia makamının eşitliği, Anayasa mahkemesinin bileşimi ve görevleri önemlidir ancak bundan daha önemli olan Yargının içine doğduğu kanunların kimin çıkarına hizmet ettiği.

Bu örnekleri çoğaltabiliriz.

Ancak altılı masanın üzerinde hiç durmadığı, değinmediği bir başka konu var ki, o da işçi ve emekçilerin hakları! Örgütlenme hakkı, sendika hakkı, hakkını arama hakkı! Tek satır yok!

Demek ki altılı masa anayasa değişikliğini işçiler ve emekçiler için değil, düzenin, adlı adınca sermaye düzeninin daha iyi işlemesini düşünmektedir. Ama biz biliyoruz ki, bugün halkın çok büyük çoğunluğu emeğiyle geçiniyor. Yani işçi, emekçi... işçi ve emekçilerin, emeğin hakları, örgütlenmesinin önündeki bütün engellerin kaldırılması gerekiyor! Bunu biz yapacağız!

Biraz önce de değindiğimiz gibi, altılı masa, bugün halkın eşitlik, özgürlük, laiklik ve bağımsızlık taleplerini hayata geçiremez.

Elbette ki; eşit, özgür, bağımsız ve laik bir Türkiye'yi temiz sermaye arayışına girenler, tarikat ve cemaatleri toplumsal gerçeklik sayanlar, içinde faşist ve gericiler bulunan, AKP artıkları bulunan bir organizasyon değil, bu ülkenin yurtseverleri, onurlu bir gelecek için mücadele eden gençleri, eşit bir yaşam isteyen kadınları, emekçi halkları gerçekleştirecektir. Ve bu örgütlü bir mücadelenin eseri olacaktır.

İşte bu nedenle eğer gerçek bir çözüm arıyorsak, sizleri sol, sosyalist bir seçeneği güçlendirmeye çağırıyoruz.

Hayvan Haklarına Karşı İşlediği Suçların Da Hesabını Soracağız

Değerli yurttaşlarımız, bu düzende insanın yaşam hakkına saygı duyulmadığı gibi hayvanların da yaşam hakkına saygı duyulmuyor. Konya, Ümraniye ve Mamak'taki hayvanlara dönük katliam görüntüleri, AKP'nin bu katliamların önünü açtığını, denetimsizliklerle, cezasızlık politikasıyla pekiştirdiğini, yapılan açıklamalar ile

bu suçların geçiştirildiğini görüyoruz.

Hayvanların yaşam hakkını savunanların, bu konuda devletin sorumluluğunu hatırlatanların da gözaltına alındığı, açıklamalarının engellenmediği bir ülkede yaşıyoruz.

Bir kez daha buradan ilan etmek isteriz ki, AKP'nin sadece insanlığa karşı, anayasal haklarımıza karşı işlediği suçların yanında hayvan haklarına karşı işlediği suçların da hesabını soracağız.

Basın Üzerindeki Baskılar Her Geçen Gün Artıyor

Toplantımızın başında belirttiğimiz gibi, istibdat rejimi, baskıda da türlü türlü yöntemleri denemediği bir gün dahi yok.

Özellikle basın üzerindeki baskılar ise her geçen gün artıyor. Emekçilerin, ezilenlerin, halkın sesini duyurmaya çalışan bugüne kadar her türlü engelle mücadele edip 27 yıldır, habercilik ile bütün bir hayatı birleştirme amacıyla olan Evrensel Gazetesi, Basın İlan Kurumu'nun ilan ambargosuna uğruyor. Hukuksuz ve dayanaksız gerekçeler, Evrensel tarafından yürütülmesine rağmen bu karardan dönülmüyor. Basın İlan Kurumu, açıkça Evrensel Gazetesi'nin sesini bu olmadı şimdi bunu deneyelim diyerek kısmaya çalışıyor.

Bu nedenle, Evrensel'in ilan hakkının gasp edilmesine karşı şimdi hepimizin Evrensel Gazetesi'nin yanında olduğumuzu ilan etmenin tam zamanıdır.

11 Aralık Pazar günü Küçükçekmece Yahya Kemal Beyatlı Gösteri Merkezi'nde gerçekleşecek olan Evrensel ile dayanışma şenliğini buradan da duyurmak, bu desteği güçlendirmeye çağırılmaktayız.

Türkiye Komünist Hareketi Genel Başkanı Aysel Tekerek

“Bu Yıkım Derinleştikçe İstibdat Rejimi de Baskıyı, Şiddeti, Hakareti Sıradanlaştırıyor”

Türkiye Komünist Hareketi (TKH) Haftalık Basın Toplantısı, TKH Genel Başkanı Aysel Tekerek'in katılımıyla gerçekleşti. Tekerek "Elbette ki; eşit, özgür, bağımsız ve laik bir Türkiye'yi temiz sermaye arayışına girenler, tarikat ve cemaatleri toplumsal gerçeklik sayanlar, içinde faşist ve gericiler bulunan, AKP artıkları bulunan bir organizasyon değil, bu ülkenin yurtseverleri, onurlu bir gelecek için mücadele eden gençleri, eşit bir yaşam isteyen kadınları, emekçi halkları gerçekleştirecektir. Ve bu örgütlü bir mücadelenin eseri olacaktır." diyerek şu değerlendirmelerde bulundu:

Ülkemizde 21 yıllık AKP iktidarı toplumun tüm kesimlerini, emekçileri, gençleri ve kadınları büyük bir yıkıma sürükledi. Bu yıkım derinleştikçe istibdat rejimi de kendinden bekleneni yani, baskıyı, şiddeti, hakareti sıradanlaştırıyor. Toplumun buna alışması isteniyor. Toplumun susması isteniyor.

Bunun son örneğini geçtiğimiz Pazar günü yaşadık.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü nedeniyle, ülkenin dört bir yanında kadınların şiddete karşı söyleyeceklerinden korkan bir iktidar olarak AKP, valilik ve kaymakamlıklar eli ile talimatlar yayınladı.

Talimatın muhatabı, laiklik için, eşitlik için, özgürlük için şiddete, tacize tecavüze, istismara ve sömürüye karşı duran kadınlardı.

Bu talimatlardan biri de Kadıköy Kaymakamlığı'na ait. 25 Kasım nedeniyle yapılacak her türlü eylem ve basın açıklaması yasaklandı. Yasak gerekçesi ne? Eylemlerin devletin ulusu ve ülkesiyle bölünmez bütünlüğüne, anayasal düzene aykırı olabileceği veya hak ve özgürlüklerinin korunması ve suç işlenmesinin önlenmek!

AKP, İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede çekildim, kadın cinayetleri daha da arttı, bu nedenle kadınların öfkesinden korkuyorum diyemiyor da bölünmez bütünlükten bahsediyor.

AKP, kadınlara kürsülerden hakaret ediyorum, onları küçük düşürüyorum, ayrımcılık yapıyorum bu nedenle kadınların tepkilerinin büyüdüğünü görmek ve göstermek istemiyorum diyemiyor da "şu yasağa bir hak ve özgürlük" gerekçesi eklesem olur diyor.

AKP, kadınların direnci, mücadelesi başıma dert açıyor diyemiyor da anayasadan bahsederek bir yasağa hukuksal kılıf bulmaya çalışıyor.

Gerekçeye bakın ki, kadınların tam da hak ve özgürlüklerinin korunması için, tarihsel bir gün olan 25 Kasım'da basın açıklaması yapmasını,

açıkça bir suç olarak nitelendiriyor ve "senin hak ve özgürlüklerini ben koruyorum" demeye getiriyor.

Peki öyle mi?

Son 10 ayda en az 275 kadın, son 20 yıllık AKP iktidarı döneminde ise 7 bin kadın katledildi.

Ülkemizde neredeyse her gün bir kadın cinayeti işleniyor. Çok sayıda şüpheli kadın ölümü aydınlatılmayı bekliyor.

Ülkemizde kadınlar ucuz iş gücü olarak görülüyor, düşük ücretlerle, kayıt dışı, güvencesiz çalışıyor. Kadınların yalnızca yüzde 30'u istihdam ediliyor. Kadın işçilerin dörtte biri asgari ücret dahi alamıyor.

Ülkemizde kadınlara ev içi geleneksel rollerine dönmeleri vaaz ediliyor. Bugün 12 milyondan fazla kadın ev içi roller nedeniyle üretim sürecine dahil edilmiyor, ev kadını olarak tanımlanıyor.

Ülkemizde kadınlar ağır bir gerici baskı altında. AKP'nin iktidarı ile birlikte gerici örgütlenmelerin, tarikat ve cemaatlerin tahakkümü, eğitim sisteminin gericileştirilmesi, sosyal yaşamın her alanın dinsel referanslarla dizayn edilmesi kadınların ikincil konumunun daha fazla pekişmesini ve şiddeti körüklüyor.

Kadınların cinsiyet ayrımcılığına, şiddete uğramasının temelinde gericilikle beslenen bu sömürü düzeni bulunuyor. Kadınların temel görevini çocuk doğurmak ve bakım hizmetlerini yerine getirmek şeklinde tanımlayan bu düzen, ihtiyaç duyduğunda ise kadınların ucuz işgücü olarak sermayenin hizmetine girmesini salık veriyor.

İşte bu gerçekler tek tek sıralanmasın diye, geçtiğimiz Pazar günü kadınlara yönelik bu talimatı uyguladılar.

İlerici Kadınlar Derneği ile birlikte yapacağımız basın açıklamamıza polis eliyle saldırılmış, parti binamıza girilmeye çalışılmış, içinde benim ve İKD Genel Sekreteri Nuray Yenil'in de bulunduğu çok sayıda kadın yoldaşım gözaltına alınmıştır.

Bu yasaklamanın, baskının ve şiddetin mücadeleden kadınların geneline olduğu aşikâr olmakla birlikte, özeldir partimize ve İKD'ye dönük bir anlamı da bulunuyor. AKP, seçim dönemine girdiğimiz bu süreçte, sayısına hız vereceği anlaşılabilir bu talimatlara karşı kimlerin boyun eğmeyeceğini gayet iyi bilmekte, topluma öncülük edecek, evinde oturup beklemeyecek, "az kaldı" diyenleri değil, "çok bile kaldı" diyenleri gözüne kestirmekte, bu öncülüğü yasaklamalar ile kesmeye çalışmaktadır.

Ancak heyhat, bizler gözaltındayken, avukatlarımızın basına da yansıyan cümlelerinde olduğu gibi, onlar bu yasaklamaları hep yapacaklar ve bizler de hep bu yasaklara, bu baskıya, bu istibdata karşı çıkacağız.

Her dönemde olduğu gibi bu dönemde de görevlerimizi yerine getirmekten bir adım dahi geri durmayacağız.

Bu istibdat rejimine alışmayacağız ve onu değiştireceğiz.

Altılı Masa, Halkın Taleplerini Hayata Geçiremez

Memleketin AKP'den kurtulması oldukça önemlidir. Ama en az onun kadar önemli olan bir başka gerçek de, AKP'nin uç yanlarını, toplumsal ve siyasal krize neden olan sonuçlarının bir kısmını ortadan kaldırarak sorunların kökten çözümünün mümkün olunmayacağına farkına varılmasıdır.

Biz komünistler tam da bu nedenle, halkın Cumhuriyet ve Millet ittifakı arasında bir tercihe zorlanmasına, gelip geçici çözümlerin kurtuluş olarak empoze edilmesine, örgütlü bir toplum yerine kişilerin önemli hale getirilmesine, düzenin restorasyonunun yeniden düzenlenmesinin bir çözüm olarak sunulmasına karşı çıkıyoruz.

Aslında her gün, bu tespitimizin yerindeliği ortaya çıkmaktadır. Ancak son olarak altılı masa olarak nitelendirilen oluşumun sunduğu Anayasa taslağı ile, AKP'nin yarattığı düzlem dağıtılmamakta, sadece yeniden düzenlenmektedir.

Anayasalar önemli metinlerdir. Altılı masanın nasıl bir Türkiye istediğine gelin bu taslağın yola çıkarak yakından bakalım ve bir de halkın gerçek çıkarları ve ihtiyaçları ile karşılaştıralım.

6'lı masa diyor ki, ben iktidara gelirim baraj yüzde 3'e düşecek. Soralım o halde neden baraj kaldırılmıyor? Sabah akşam demokrasi diyen, sağ sol kalmadı artık demokrasi isteyen ve istemeyenler olarak ikiye bölünüyoruz diyen Kılıçdaroğlu ve arkadaşları, barajı kaldırmayarak ne kadarlık bir demokrasi istediklerini sizce de itiraf etmiş oluyolar mı?

Gelelim hürriyetlere,

Altılı masa bu taslağın ruhunda hürriyetlerin korunması var demektedir.

Anayasanın temel hak ve ödevler bölümündeki taslakta, insan onurunun dokunulmazlığı, devletin insan onurunu korumakla yükümlü olduğu, devletin temel hak ve hürriyetlerden herkesin etkili bir biçimde yararlanmasını sağlayacak düzenlemeler yapacağı, tedbir alınacağı belirtil-